

2019-2039

.....
**Strategisch Integraal
Huisvestingsplan**

Opdrachtgever	Gemeente Druten
Project	IHP Druten
Datum	17 september 2019
Referentie	1519703-0046.1.0
Auteur(s)	de heer M.S. Drenth MSc de heer J.R.M. Heijltjes

.....
Niets uit deze uitgave mag zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van HEVO B.V. worden gekopieerd, noch aan derden ter inzage worden gegeven.

Samenvatting Deel 1: IHP

Er zijn diverse aanleidingen voor de totstandkoming van het Strategisch Integraal Huisvestingsplan (IHP). De gemeente Druten staat op het gebied van onderwijshuisvesting voor een aantal opgaven:

1. **Leerlingendaling:** er is sprake van geweest van een daling van het leerlingenaantal, de komende jaren is er volgens de prognoses een daling van ca. 4% in het PO en ca. 7% in het vmbo en 10% in het havo/vwo.
2. **Toekomstige renovatie- of nieuwbouwopgaven:** van de zes schoolgebouwen in het basisonderwijs zijn er vier bijna 40 jaar oud. Het grootste deel van het Pax Christi College locatie vmbo is bijna 50 jaar oud.
3. **Ambities op het gebied van onderwijs** Er zijn vanuit de gemeente, schoolbesturen en het samenwerkingsverband ambities om Passend Onderwijs en de ontwikkeling van Integrale Kindcentra verder gestalte te geven.

Deze bovengenoemde opgaven vragen een proactief beleid van de gemeente Druten. Het is wenselijk om:

1. Tot een integrale oplossing te komen voor de huidige en toenemende leegstand.
2. Inzicht te krijgen in de toekomstige vraag naar onderwijsvoorzieningen.
3. Tijdig budget te reserveren voor toekomstige renovatie- of nieuwbouwopgaven.
4. Ambities op het gebied van onderwijs integraal af te wegen.

Het IHP biedt de gemeente Druten en de schoolbesturen de mogelijkheid proactief huisvestingsbeleid te voeren, strategische keuzes te maken en besluiten integraal af te wegen.

1. Visie en beleid

In het IHP zijn vanuit visie en beleid strategische keuzes gemaakt. Dit is verwoord in vijf Bouwstenen voor Beleid:

1. **Regie:** het beleid voor onderwijshuisvesting is vormgegeven in het IHP met een looptijd van 20 jaar. Het IHP faciliteert de afstemming tussen investering (gemeente) en gebruik (onderhoud en exploitatie - schoolbesturen).
2. **Kwaliteit, duurzaamheid en renovatie:** er is aangesloten op de duurzaamheidseisen die gesteld worden vanaf 2020: de realisatie van bijna energieneutrale gebouwen (BENG). Op kwaliteit is gekozen voor Frisse Scholen klasse B. Renovatie wordt opgenomen als voorziening.
3. **Samenwerking:** het streven is samenwerking, tussen onderwijs onderling (Passend Onderwijs), onderwijs met partners voor kinderopvang en onderwijs met maatschappelijke partners.
4. **Vraag en aanbod:** vitale en toekomstbestendige scholen en schoolgebouwen zijn het uitgangspunt. Het aanbod van onderwijs wordt afgestemd op identiteit, profiel en behoefte van het desbetreffende gebied.
5. **Groei en krimp:** er zijn afspraken gemaakt over het reduceren en voorkomen van leegstand.

2. Analyse onderwijshuisvesting

De gemeente Druten staat op het gebied van onderwijshuisvesting voor een vernieuwings- en investeringsopgave. Om deze opgave te duiden zijn een tweetal analyses gemaakt:

1. **Quickscans:** op basis van de huisvestingsverordening is alleen de bouwkundige staat een formeel toetsingscriterium. Voor het IHP is het echter niet alleen de vraag of een pand een goed *gebouw* is, maar of een pand een goed *schoolgebouw* is. De schoolgebouwen zijn in een quickscan naast bouwkundige staat ook beoordeeld op onderwijskundige functionaliteit, binnenmilieu, veiligheid, exploitatie en uitstraling.
2. **Capaciteitsanalyse:** op basis van leerlingenaantallen, prognoses en brutovloeroppervlakten van gebouwen zijn de ruimtetekorten en ruimteoverschotten per schoolgebouw in beeld gebracht.

Uit de quickscans blijkt dat er een vervangingsopgave is voor:

1. 't Kloosterhufke in Deest	0-5 jaar
2. Sint Victorschool in Afferden	5-10 jaar
3. De Octopus in Horssen	5-10 jaar
4. Pax Christi College locatie vmbo (deel 1970)	5-10 jaar
5. (V)SO De Kom (deel 1958)	5-10 jaar
6. 't Geerke (kleuterlokalen)	10-20 jaar
7. IKC De Appelhof (deel 1984)	10-20 jaar
8. (V)SO De Kom (deel 1998)	10-20 jaar
9. Pax Christi College locatie vmbo (deel 1997)	10-20 jaar
10. (V)SO De Kom (deel 2007)	10-20 jaar
11. IKC De Appelhof (deel 2003/2006)	20+ jaar
12. SBO De Dijk	20+ jaar
13. IKC De Kubus	20+ jaar
14. Pax Christi College locatie havo/vwo	20+ jaar

Uit de capaciteitsanalyse blijken verschillen in ruimteoverschotten tussen de scholen. In de scenario-ontwikkeling is zoveel mogelijk rekening gehouden met het oplossen van ruimteoverschotten.

3. Scenario's en investeringsopgave

Voor de gebouwen met een vervangingsopgave zijn scenario's ontwikkeld. Op basis van de bouwkostenconfiguratoren van HEVO zijn de scenario's financieel doorgerekend. Gezien het gedefinieerde duurzaamheids- en kwaliteitsniveau zijn de schoolbesturen bereid om op basis van het principe van Total Cost of Ownership een deel van de stichtingskosten (ongeveer 10%) mee te financieren.

De belangrijkste conclusies worden per onderwijssoort weergegeven. Er wordt afgesloten met een algemene conclusie.

1. **Basisonderwijs en speciaal basisonderwijs:** schoolbestuur SPOM is verantwoordelijk voor het basisonderwijs en speciaal basisonderwijs in de gemeente Druten. Een aantal scenario's is aangeduid als voorlopig scenario.

Dit heeft te maken met het feit dat SPOM een traject wil doorlopen voorafgaand aan de keuze voor nieuwbouw en renovatie van een school. Dit traject bestaat uit het bepalen van mogelijke scenario's (renovatie of nieuwbouw – voor 1 school/kern of voor meerdere scholen/kernen) en de bespreking hiervan met team, ouders en andere belanghebbenden.

2. **Voorgezet onderwijs:** het Pax Christi College locatie vmbo bestaat uit een deel uit 1970 en een deel uit 1997. Voor het Pax Christi College locatie vmbo zijn drie scenario's ontwikkeld: (1) nieuwbouw, (2) renovatie deel 1970 voor 20 jaar en (3) renovatie deel 1970 voor 20 jaar inclusief een deel afstoten. Geconcludeerd is dat het nieuwbouwscenario, ondanks de hogere investering, aanzienlijke voordelen heeft ten opzichte van de renovatiescenario's:

- a. Optimale aansluiting nieuw gebouw op onderwijsvisie.
- b. Complete reductie van ruimteoverschot.
- c. BENG en Frisse Scholen klasse B.
- d. Optimale verbinding mogelijk met vraagstukken uit het sociaal domein.

De nadelen aan de renovatiescenario's zijn:

- a. Weinig mogelijkheden onderwijskundige functionaliteit.
- b. Toenemend ruimteoverschot vanwege voortzettende leerlingendaling (bij scenario 3).
- c. Afschrijvingstermijn van 20 jaar.
- d. Geen upgrade deel 1997 - geen BENG en geen Frisse Scholen klasse B.

3. **Voorgezet speciaal onderwijs:** het oorspronkelijke gebouw van De Kom is in 1958 gebouwd. In 1998 en in 2007 is het gebouw uitgebreid. Het oorspronkelijke gebouwdeel is 60 jaar oud. Er zijn twee scenario's ontwikkeld: renovatie deel 1958 en nieuwbouw (zonder het deel uit 2007). Evenals bij het basisonderwijs zijn dit voorlopige scenario's. Er zijn initiatieven voor Passend Onderwijs in de gemeente Druten:

- a. Mogelijke plaatsing van groepen speciaal onderwijs bij het speciaal basisonderwijs.
- b. Plaatsing van groepen voortgezet speciaal onderwijs bij voortgezet onderwijs.

De omvang van het te renoveren ofwel nieuw te bouwen deel voor De Kom is afhankelijk van het aantal leerlingen dat op de locatie gehuisvest is. Indien de initiatieven op het gebied van Passend Onderwijs worden voortgezet of uitgebreid heeft dat direct invloed op de scenario's.

4. Conclusie

De eerste drie doelstellingen van het IHP zijn verwezenlijkt. Het IHP biedt de gemeente Druten en de schoolbesturen inzicht in de vervangingsopgave voor de komende 20 jaar. Door realisatie van passende huisvesting wordt de leegstand in de gemeente Druten aanzienlijk gereduceerd. Daarnaast is de gemeente Druten in staat om nu tijdig budget te reserveren voor toekomstige renovatie- of nieuwbouwopgaven. Enkele scenario's voor het onderwijs zijn nog als voorlopig benoemd in afwachting van een verdiepingsslag.

Gedurende de voorbereidingsperiode hebben de gemeente Druten en de schoolbesturen, los van het IHP-traject, een gezamenlijke onderwijsvisie opgesteld. Hierin wordt beschreven hoe we tegen onze gemeenschappelijke taken aankijken op het gebied van onderwijs. Het beschrijft de onderwijsambities en vormt de basis voor het opstellen van een nieuwe Lokale Educatieve Agenda. Deze onderwijsvisie is op verzoek van de schoolbesturen en de gemeente Druten als opdrachtgever, toegevoegd aan het IHP (Deel 2).

Dit document vervangt alle voorgaande conceptversies.

Inhoudsopgave

DEEL 1: IHP	9
1. Inleiding	9
1.1. Aanleiding	9
1.2. Doelstelling	10
1.3. Aanpak	10
1.4. Leeswijzer	10
2. Het onderwijs in de gemeente Druten	11
2.1. Basisonderwijs	12
2.2. Speciaal basisonderwijs	12
2.3. Voortgezet onderwijs	12
2.4. (Voortgezet) speciaal onderwijs	13
3. Beleidskaders en beleidsambities	14
3.1. Juridisch kader: wet- en regelgeving	14
3.1.1. Zorgplicht	14
3.1.2. Verordening	14
3.1.3. Eigendom	14
3.1.4. Doordecentralisatie	14
3.1.5. Weeffouten in het stelsel	15
3.1.6. Wetsvoorstel weeffouten in het stelsel	15
3.1.7. Verhoging normbedragen VNG	16
3.2. Beleidsambities: de Bouwstenen	16
3.2.1. Bouwsteen 1: regie	17
3.2.2. Bouwsteen 2: kwaliteit, duurzaamheid en renovatie	18
3.2.3. Bouwsteen 3: samenwerking	19
3.2.4. Bouwsteen 4: vraag en aanbod	21
3.2.5. Bouwsteen 5: groei en krimp	22
4. Methoden	23
4.1. Quickscans	23
4.2. Capaciteitsanalyse	24
5. Analyse onderwijshuisvesting BO en SBO	25
5.1. Leerlingenprognose BO en SBO	25
5.2. Totaalscores quickscans BO en SBO	26
5.3. Analyse per kern	27
5.3.1. Afferden	27
5.3.2. Deest	27
5.3.3. Druten	28

5.3.4.	Horssen	28
5.3.5.	Puiflijk	28
6.	Analyse onderwijshuisvesting VO	29
6.1.	Leerlingenprognose VO	29
6.2.	Totaalscores quickscans VO	30
6.3.	Analyse per gebouw VO	30
6.3.1.	Pax Christi locatie vmbo	30
6.3.2.	Pax Christi locatie havo/vwo	31
7.	Analyse onderwijshuisvesting (V)SO	32
7.1.	Leerlingenprognose (V)SO	32
7.2.	Totaalscores quickscans (V)SO	32
7.3.	Analyse gebouw (V)SO	32
8.	Scenario's onderwijshuisvesting BO en SBO	34
8.1.	Uitgangspunten scenario-ontwikkeling	34
8.2.	Complexiteit scenario-ontwikkeling	34
8.2.1.	Intern traject SPOM	34
8.2.2.	Onderzoek regionale leerlingendaling 2017 en IKC-ontwikkeling	34
8.2.3.	Conclusie	36
8.3.	Voorlopig scenario 't Klosterhufke	36
8.4.	Voorlopig scenario Sint Victorschool	36
8.5.	Voorlopig scenario De Octopus	36
8.6.	Scenario 't Geerke	36
8.7.	Scenario IKC De Appelhof	36
8.8.	Mogelijk scenario SBO De Dijk	36
9.	Scenario's onderwijshuisvesting VO	37
9.1.	Uitgangspunten scenario-ontwikkeling	37
9.2.	Scenario nieuwbouw	37
9.3.	Scenario renovatie bouwdeel 1970	38
9.4.	Scenario renovatie bouwdeel 1970 en afstoten	38
10.	Scenario's onderwijshuisvesting (V)SO	39
10.1.	Uitgangspunten scenario-ontwikkeling	39
10.2.	Initiatieven Passend Onderwijs	39
10.2.1.	VSO-groepen bij Pax Christi College locatie vmbo	39
10.2.2.	SO-groepen bij SBO De Dijk	39
10.2.3.	SO-groepen bij BO De Laak in Wamel	39
10.2.4.	Gevolgen initiatieven voor scenario-ontwikkeling	39
10.3.	Scenario renovatie De Kom	40
10.4.	Scenario nieuwbouw De Kom	40

11.	Investeringsen	41
11.1.	Uitgangspunten	41
11.1.1.	Bouwkosten	41
11.1.2.	Total Cost of Ownership	42
11.2.	Financiële vertaling BO en SBO	43
11.3.	Financiële vertaling VO	44
11.4.	Financiële vertaling (V)SO	45
DEEL 2: Onderwijsvisie		46
Bijlage I: stichtings- en opheffingsnormen Druten		53
Bijlage II – Lijst BVO's		54
Bijlage III - kostenconfiguratoren 2018 PO/VO		55

DEEL 1: IHP

1. Inleiding

Dit hoofdstuk behandelt de aanleiding, de doelstelling, de aanpak en de leeswijzer van het Strategisch Integraal Huisvestingsplan.

1.1. Aanleiding

Er zijn diverse aanleidingen voor de totstandkoming van het Strategisch Integraal Huisvestingsplan (IHP) De gemeente Druten staat op het gebied van onderwijshuisvesting voor een aantal opgaven.

Leerlingendaling

Er is sprake van een leerlingendaling in het basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, voortgezet onderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs. Sinds 2010 zijn de leerlingen-aantallen respectievelijk met 20%, 7% en 14% gedaald. Prognoses geven aan dat deze trend zich voortzet, maar dat de daling afneemt.

De leerlingendaling heeft geleid tot leegstand bij de schoolbesturen. Leegstand kost de schoolbesturen veel geld. Schoolbesturen zijn immers verantwoordelijk voor de exploitatie en het onderhoud van het gehele gebouw. Tegelijkertijd vormt de leegstand een risico voor de gemeente Druten. Wanneer een schoolbestuur besluit een school samen te voegen of op te heffen valt een gebouw terug aan de gemeente Druten.

Toekomstige renovatie- of nieuwbouwopgaven

Van de zes schoolgebouwen in het basisonderwijs zijn er vier verouderd. Veel van deze scholen zijn gerealiseerd aan het begin van de jaren 80. Ten aanzien van het voortgezet onderwijs ligt er een opgave voor het grootste gedeelte het Pax Christi College locatie vmbo. Dit gebouwdeel dateert uit 1970. Het is van belang om tijdig middelen te reserveren voor deze investeringen, zodat zij de gemeente Druten niet overvallen.

Ambities op het gebied van onderwijs

De gemeente Druten en de schoolbesturen hebben ambities op het gebied van onderwijs. Zo wil de gemeente Druten binnen het onderwijsveld technische en ambachtelijke opleidingen mogelijk maken¹. Daarnaast zijn er vanuit de schoolbesturen en het samenwerkingsverband ambities om Passend Onderwijs en de ontwikkeling van Integrale Kindcentra verder gestalte te geven.

Het is wenselijk om dergelijke beleidsambities integraal af te wegen tegen andere vraagstukken op het gebied van onderwijshuisvesting. Immers: zij hebben invloed op andere opgaven, zoals de leerlingendaling in combinatie met leegstand.

¹ Hoofdlijnen van beleid 2014-2018 (Coalitieakkoord), gemeente Druten.

1.2. Doelstelling

Deze bovengenoemde opgaven vragen een proactief beleid van de gemeente Druten. Het is wenselijk om:

- Tot een integrale oplossing te komen voor de huidige en toenemende leegstand.
- Inzicht te krijgen in de toekomstige vraag naar onderwijsvoorzieningen.
- Tijdig budget te reserveren voor toekomstige renovatie- of nieuwbouwopgaven.
- Ambities op het gebied van onderwijs integraal af te wegen.

Het IHP biedt de gemeente Druten en de schoolbesturen de mogelijkheid proactief huisvestingsbeleid te voeren, strategische keuzes te maken en besluiten integraal af te wegen.

1.3. Aanpak

Het IHP is in nauwe samenwerking met de schoolbesturen ontwikkeld. Ieder schoolbestuur heeft intensief en constructief geparticipeerd in het IHP-traject. Daarbij zijn gezamenlijk de volgende stappen doorlopen:

- Stap 1: om te komen tot een gezamenlijke visie en beleidsuitgangspunten is in een bijeenkomst met alle schoolbesturen van de gemeente Druten (de heimiddag) gesproken over de toekomst van de onderwijshuisvesting. De uitkomsten van deze dag zijn vastgelegd in de 'Bouwstenen IHP Druten'.
- Stap 2: het gebouwenbestand van de onderwijshuisvesting in de gemeente Druten is in beeld gebracht. Door locatiebezoeken en analyses zijn de gebouwen op uniforme wijze beoordeeld. De uitkomsten zijn per gebouw vastgelegd in quickscanrapportages.
- Stap 3: op basis van de Bouwstenen en de integrale beoordeling van het gebouwenbestand zijn door de gemeente Druten en de schoolbesturen samen scenario's ontwikkeld.
- Stap 4: de scenario's zijn financieel vertaald.

1.4. Leeswijzer

Hoofdstuk 2 behandelt het onderwijs in de gemeente Druten. Hoofdstuk 3 duidt de beleidskaders en de beleidsambities van dit IHP. Hoofdstuk 4 gaat in op de gebruikte methoden voor de analyse van de onderwijshuisvesting in hoofdstukken 5, 6 en 7. De scenario's voor de onderwijshuisvesting worden aangegeven in hoofdstukken 8, 9 en 10. De hoofdstukken behandelen respectievelijk het PO, het VO en het (V)SO. Hoofdstuk 11 gaat in op de investeringsbedragen behorend bij de scenario's.

2. Het onderwijs in de gemeente Druten

Dit hoofdstuk beschrijft het onderwijsaanbod van de gemeente Druten. Druten heeft een hoogwaardig onderwijsaanbod gezien de omvang van de gemeente. De gemeente Druten heeft (ten opzichte van Nederland) meer scholen voor voortgezet onderwijs per 10.000 inwoners en een goede nabijheid.

	Druten	Nederland
Afstand tot Basisschool	0,7 km	0,7 km
	2016 ▼	
	Druten	Nederland
Afstand tot Voortgezet onderwijs	1,9 km	2,4 km
	2016 ▼	
aantal per 10.000 inwoners	Druten	Nederland
Scholen basisonderwijs per 10.000 inwoners	3,2	3,7
	2017-2018 ▼	
aantal per 10.000 inwoners	Druten	Nederland
Vestigingen voortgezet onderwijs per 10.000 inwoners	1,6	0,9
	2017-2018 ▼	
% (helemaal) mee eens	Druten	Nederland
Basisonderwijs is voldoende nabij (+)	95	91
	2018 ▼	

Bron: waarstaatjegemeente.nl

2.1. Basisonderwijs

Het aanbod aan basisonderwijs (BO) is groot. In iedere kern is een school voor BO. Er zijn 6 scholen voor BO in Druten. Het onderwijs op deze scholen wordt verzorgd door stichting SPOM. Stichting SPOM is een samenwerkingsbestuur met twee levensbeschouwelijke richtingen (katholiek en openbaar) en bestaat in deze vorm sinds 2003.

School	Plaats	Leerlingen aant. 2019	Leerlingen aant. 2019 (%)
Sint Victorschool	Afferden	119	8%
t Klosterhufke	Deest	114	8%
IKC De Appelhof	Druten	329	22%
IKC De Kubus	Druten	599	40%
De Octopus	Horssen	128	9%
't Geerke	Puiflijk	200	13%
Totaal		1.489	100%

Leerlingenaantallen in de tabel zijn gebaseerd op teldatum 1 oktober 2018.

2.2. Speciaal basisonderwijs

Voor kinderen die zich op de gewone basisschool niet optimaal ontwikkelen is er het speciaal basisonderwijs (SBO). SBO-scholen hebben dezelfde kerndoelen als gewone basisscholen, maar de leerlingen krijgen meer tijd om die te halen. Het SBO is een combinatie van regulier basisonderwijs aangevuld met specifieke leer-, gedrags- en opvoedingsexpertise. De groepen in het SBO zijn kleiner en er zijn meer deskundigen.

Er is één SBO-school in Druten: SBO De Dijk, tevens van stichting SPOM. In 2019 telt de school 84 leerlingen.

2.3. Voortgezet onderwijs

Er is tevens een breed aanbod aan voortgezet onderwijs (VO) in de gemeente Druten. Het Pax Christi College heeft een katholieke denominatie en valt onder het bestuur van Stichting Alliantie Voortgezet Onderwijs voor Nijmegen en het land van Maas en Waal.

Het Pax Christi College biedt alle niveaus van het vmbo (basis, kader en theoretische leerweg) aan de Mr. Van Coothstraat en havo, vwo en gymnasium aan de Klepperheide.

School	Plaats	Leerlingen aant. 2019	Leerlingen aant. 2019 (%)
VMBO	Druten	790	45%
HAVO/VWO	Druten	952	55%
Totaal		1.742	100%

Leerlingenaantallen in de tabel zijn gebaseerd op teldatum 1 oktober 2018.

2.4. (Voortgezet) speciaal onderwijs

Het (voortgezet) speciaal onderwijs ((V)SO) biedt onderwijs aan leerlingen die specialistische en/of intensieve begeleiding nodig hebben. Het gaat daarbij om ondersteuning die niet geboden kan worden in het BO, SBO en VO.

De Kom biedt (V)SO in Druten en is een school voor zeer moeilijk lerende kinderen. De Kom valt onder het bestuur van Onderwijsgroep Punt Speciaal. De Kom wordt bezocht door leerlingen met een verstandelijke beperking en/of een meervoudige beperking.

In 2019 telt de afdeling voor SO (leerlingen van 4 tot 13 jaar) 48 leerlingen en de afdeling voor VSO (leerlingen van 13-20 jaar) 133 leerlingen.

3. Beleidskaders en beleidsambities

Dit hoofdstuk behandelt de beleidskaders en de beleidsambities van dit IHP. Er wordt eerst ingegaan op de wettelijke taak van gemeenten en schoolbesturen op het gebied van onderwijshuisvesting en relevante ontwikkelingen. Daarna worden de beleidsambities van de gemeente en de schoolbesturen benoemd: de Bouwstenen.

3.1. Juridisch kader: wet- en regelgeving

3.1.1. *Zorgplicht*

Gemeenten hebben op het gebied van onderwijshuisvesting de zogeheten zorgplicht. De onderwijswetgeving stelt dat een gemeente dient te voorzien in adequate huisvesting voor het BO, SBO, (V)SO en VO. De voorzieningen in de huisvesting waarvoor de gemeente verantwoordelijk is zijn vastgelegd in de wetgeving. Daarbij gaat het onder andere om (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding en herstel van constructiefouten. Het onderhoud (binnen- en buitenkant) en de exploitatie van schoolgebouwen is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. Renovatie is (vooralsnog) niet wettelijk geregeld.

3.1.2. *Verordening*

De uitvoering van de zorgplicht wordt geregeld via een juridisch instrument, de verordening. Op grond van de Gemeentewet (artikel 149), Wet op het Primair Onderwijs (artikel 102), Wet op de Expertisecentra (artikel 100) en Wet op het Voortgezet Onderwijs (artikel 76) is de gemeenteraad verplicht bij verordening een regeling op te stellen. De verordening is de basis voor onderwijshuisvestingsbeleid en regelt uitgangspunten voor onder andere de voorzieningen die schoolbesturen kunnen aanvragen bij een gemeente, criteria voor het toetsen van deze aanvragen en procedurele afspraken. In de praktijk wordt de modelverordening van de VNG door gemeenten gebruikt en op onderdelen aangepast.

3.1.3. *Eigendom*

Schoolbesturen hebben het *juridisch eigendom*: dit houdt in dat een schoolbestuur als eigenaar van een schoolgebouw en terrein juridisch aansprakelijk is. Wanneer een schoolbestuur geen gebruik meer maakt van het gebouw en terrein valt het gebouw en terrein terug aan de gemeente. De gemeente heeft het *economisch eigendom*. Schoolbesturen kunnen vanwege hun positie een gedeelte van het gebouw in medegebruik geven (aan een maatschappelijke partij) of verhuren (commerciële partij). Bij verhuur dient de gemeente hier toestemming voor te geven.

3.1.4. *Doordecentralisatie*

Er is een uitzondering op het bovenstaande. Gemeenten kunnen met één of meerdere schoolbesturen overeenkomen dat het schoolbestuur zelf geheel verantwoordelijk is voor de onderwijshuisvesting, dus ook nieuwbouw en uitbreiding (artikel 111 Wet op het Primair Onderwijs en artikel 76 Wet op het Voortgezet Onderwijs). Daarvoor ontvangt een schoolbestuur jaarlijks een bedrag van de gemeente. Dit wordt doordecentralisatie genoemd. De gemeente behoudt hierbij wel de zorgplicht.

3.1.5. *Weeffouten in het stelsel*

De huidige rolverdeling (waarbij gemeenten verantwoordelijk zijn voor nieuwbouw en schoolbesturen verantwoordelijk zijn voor onderhoud en exploitatie) vertoont gebreken. Het stelsel biedt beide partijen theoretisch de mogelijkheid om de eigen uitgaven te beperken. Gemeenten kunnen eigen uitgaven beperken door relatief goedkope gebouwen neer te zetten, ten koste van hoge onderhouds- en exploitatiekosten. Schoolbesturen kunnen de eigen uitgaven beperken door weinig te investeren in onderhoud en eerder nieuwbouw aan te vragen bij de gemeente.

3.1.6. *Wetsvoorstel weeffouten in het stelsel*

Op 15 december 2016 hebben de PO-Raad, de VO-Raad en de VNG staatssecretaris Sander Dekker een gezamenlijk voorstel gestuurd om de tekortkomingen in het huidige stelsel voor onderwijshuisvesting op te lossen. Het uitgangspunt van dit voorstel is dat gemeenten en schoolbesturen een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor de (kwaliteit van de) huisvesting van scholen. Op 9 mei 2018 is het verder uitgewerkte voorstel gepubliceerd door PO-raad, VO-raad en VNG. Inmiddels is het voorstel ook formeel door de VNG goedgekeurd. Het wetsvoorstel is aan de minister aangeboden.

Het voorstel pleit voor aanpassing van het stelsel om een aantal van de geconstateerde tekortkomingen op te heffen. Daarbij worden de nadelen van de scheiding van de financiële middelen zoveel mogelijk opgeheven. Gemeenten en schoolbesturen komen in een meer gelijkwaardige positie ten opzichte van elkaar. Belangrijke elementen uit het voorstel zijn:

- Alle gemeentebesturen worden verplicht om in samenspraak met de schoolbesturen een IHP voor ten minste 16 jaar vast te stellen.
- Het IHP wordt in de wet opgenomen als onderdeel van het Op Overeenstemming Gericht Overleg en neemt daarbij de plaats in van de bestaande jaarcyclus. De gemeentelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting kan daardoor worden ingevuld door besluitvorming op basis van het IHP of door middel van volledige doordecentralisatie.
- Alle schoolbesturen zijn verplicht een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) per schoolgebouw vast te stellen en voor de uitvoering daarvan middelen te reserveren (een voorziening te vormen).
- De kwaliteitskaders PO en VO en het Bouwbesluit vormen de basis voor zowel het IHP als het MJOP.
- Renovatie wordt beschouwd als een grootschalige en integrale aanpak waardoor de levensduur van een schoolgebouw verlengd wordt met ten minste 25 jaar, voldaan wordt aan de eisen van het Bouwbesluit en het gebouw geschikt is voor het onderwijs van de toekomst.
- Het bestaande investeringsverbod voor vervangende nieuwbouw en renovatie wordt versoepeld.

Door de ontwikkeling van dit IHP lopen de gemeente Druten en de schoolbesturen, binnen de kaders van de vigerende wetgeving, vooruit op dit wetsvoorstel. Daarnaast is aanvullend beleid ontwikkeld. Dit wordt toegelicht in de volgende paragrafen.

3.1.7. *Verhoging normbedragen VNG*

In maart 2018 heeft de VNG geadviseerd om de normbedragen voor nieuwbouw e.d. te verhogen met 40%. De aangekondigde verhogingen gelden vanaf 2019. De reden hiervoor is dat de jaarlijkse indexering van de normbedragen over de afgelopen jaren de werkelijke prijsontwikkelingen in de markt niet goed blijkt te hebben gevolgd.

Opmerking: zowel het wetsvoorstel (zie par. 3.1.6.) alsmede de verhoging van de normbedragen zijn door de Rijksoverheid nog niet vertaald naar extra inkomsten voor gemeente (gemeentefonds) en schoolbesturen (mi-vergoeding).

3.2. **Beleidsambities: de Bouwstenen**

De Bouwstenen vormen, naast de wet- en regelgeving, de basis voor het onderwijs-huisvestingsbeleid van de gemeente Druten. Eventuele ingrepen in de onderwijshuisvesting worden gedaan op basis van deze Bouwstenen, en getoetst aan de onderliggende uitgangspunten. De gemeente Druten en de schoolbesturen hebben gezamenlijk vijf Bouwstenen ontwikkeld, die in deze paragraaf worden beschreven.

3.2.1. *Bouwsteen 1: regie*

Deze Bouwsteen geeft aan hoe de gemeente Druten en schoolbesturen met elkaar samenwerken op het gebied van onderwijshuisvesting. De schoolbesturen en de gemeente Druten hebben daartoe Bouwstenen geformuleerd voor de toekomstige organisatie en financiering van de onderwijshuisvesting.

1. De gemeente Druten voert de regie over de maatschappelijke accommodaties (onder andere schoolgebouwen) en de ruimtelijke ordening. De schoolbesturen voeren de regie over het onderwijsaanbod en de diversiteit daarvan. In het IHP vindt de afstemming van deze regie plaats door middel van gezamenlijk overleg. Deze samenwerking overstijgt de samenwerking op basis van de verordening onderwijshuisvesting. De wijze van samenwerking kan in de toekomst in een convenant of overeenkomst vastgelegd worden.
2. Het IHP sluit aan op het voorstel van de PO-Raad, VO-Raad en VNG om IHP's in de wetgeving te verankeren. Het IHP geldt voor een periode van 20 jaar en wordt elke 4 jaar geactualiseerd.
3. Het IHP geeft schoolbesturen duidelijkheid over de vervangingstermijn van de gebouwen. Zodoende zijn de schoolbesturen in staat om het groot onderhoud af te stemmen op een aanstaande investering. Dit voorkomt kapitaalvernietiging.
4. Het IHP geeft inzicht in de omvang van de investeringen, de jaarlasten en de effecten van deze lasten op de meerjarenbegroting. Zodoende is de gemeenteraad in staat een besluit te nemen over de investeringen van het IHP.
5. Schoolbesturen financieren op basis van Total Cost of Ownership (TCO) een deel van de stichtingskosten van een nieuwbouw- of renovatieopgave. Deze investering komt de duurzaamheid van het gebouw op het gebied van onderhoud en exploitatie van het gebouw ten goede. Daarbij maken schoolbesturen gebruik van de vergoeding voor materiële instandhouding (mi-vergoeding) die zij ontvangen van het rijk.
6. Op basis van dit IHP kan de optie van doordecentralisatie verkend worden.
7. De leerlingenprognoses zijn voor het basisonderwijs gebaseerd op de Pronexus-leerlingenprognoses 2019. Voor het voortgezet onderwijs is gebruik gemaakt van de cijfers uit de 'Prognose voortgezet onderwijs regio Nijmegen', mei 2017, KBA Nijmegen. Deze zijn het uitgangspunt voor inzicht in toekomstige leerlingenontwikkelingen, ruimtetekorten en -overschotten. Bij ontstane investeringsopgaven in het kader van het IHP zal een door de schoolbesturen en gemeente Druten geactualiseerde prognose worden gehanteerd.
8. Vanwege veranderende omstandigheden in het onderwijsveld, vooral op het gebied van leerlingenaantallen en onderwijskundige veranderingen, worden opgaven op het moment

van uitvoering/beschikking opnieuw geanalyseerd en getoetst aan de dan geldende prognoses.

3.2.2. *Bouwsteen 2: kwaliteit, duurzaamheid en renovatie*

Deze Bouwsteen geeft aan welke kwaliteit de gemeente Druten en schoolbesturen samen nastreven op het gebied van onderwijshuisvesting.

1. De gemeente Druten en de schoolbesturen zien het realiseren van duurzame huisvesting als een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Een duurzaam gebouw heeft een positief effect op het onderwijs én op het leefklimaat voor de toekomstige generaties. Daarnaast leren leerlingen het belang van duurzaamheid.
2. Het IHP sluit aan bij de duurzaamheidseisen die gesteld worden vanaf 1 januari 2021. Het IHP gaat daarmee uit van de realisatie van bijna energieneutrale gebouwen (BENG).
3. Naast de duurzaamheidsambitie van BENG streven de gemeente Druten en schoolbesturen naar een kwaliteitsambitie van Frisse Scholen klasse B. Het Programma van Eisen Frisse Scholen is een product van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het gaat in op vijf thema's: energie, lucht, temperatuur, licht en geluid. Voor ieder thema zijn drie ambitieniveaus vastgesteld: klasse C (acceptabel), klasse B (goed) en klasse A (zeer goed). Daaraan zijn (prestatie)eisen gekoppeld.
4. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor nieuwbouw, schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het onderhoud en de exploitatie van gebouwen. Renovatie kan een duurzamere oplossing zijn dan nieuwbouw. Bij investeringsopgaven in het kader van het IHP wordt de mogelijkheid van renovatie onderzocht. Daarbij wordt beoogd om de hier gedefinieerde duurzaamheidseisen (BENG) en kwaliteitseisen (Frisse Scholen klasse B) zoveel mogelijk te realiseren.
5. De tabel op de volgende pagina geeft een indicatie van de kosten op basis van de kostenconfiguratoren van HEVO (geaccepteerd door PO-Raad, VO-Raad en Ruimte-OK) voor het PO en VO. Er wordt uitgegaan van schaalvoordelen bij grotere bouwopgaven.

Aantal leerlingen school PO	100	200	300	400
Bouwbesluit 2015	€ 2.307	€ 2.110	€ 1.897	€ 1.861
Aanvullende kosten BENG school	€ 262	€ 236	€ 214	€ 195
Overig (Frisse Scholen, kwaliteit, locatie)	€ 196	€ 167	€ 155	€ 148
Totaalkosten	€ 2.766	€ 2.513	€ 2.267	€ 2.204

Onderwijssoort VO	vmbo	havo/vwo	vmbo/havo/ vwo
Omvang in bvo	5.000	8.000	13.000
Bouwbesluit 2015	€ 1.797	€ 1.641	€ 1.592
Aanvullende kosten BENG school	€ 183	€ 153	€ 156
Overig (Frisse Scholen, kwaliteit, locatie)	€ 115	€ 106	€ 100
Totaalkosten	€ 2.094	€ 1.900	€ 1.848

Er worden alleen gebouwen gerenoveerd die ook na de renovatie goed bezet zijn. Er wordt logischerwijs niet gerenoveerd voor leegstand.

6. Renovatie is wettelijk nog niet geregeld. Ten aanzien van renovatie wordt daarom aangesloten op het voorstel van de PO-Raad, VO-Raad en VNG.
 - a. Renovatie wordt opgenomen als voorziening.
 - b. Renovatie is daarbij een integrale levensduurverlengende ingreep in het gebouw, waarmee de levensduur van het gebouw met ten minste 25 jaar, maar bij voorkeur 40 jaar, wordt verlengd.
 - c. Uitgangspunt bij renovatie is dat de aanpassingen die leiden tot een levensduurverlenging van ten minste 25 jaar voor rekening komen van de gemeente Druten, waarbij op basis van TCO een investeringsbijdrage van het schoolbestuur aan de dekking van de renovatie wordt toegevoegd.

3.2.3. *Bouwsteen 3: samenwerking*

Deze Bouwsteen geeft aan hoe de gemeente Druten en de schoolbesturen omgaan met samenwerking op het gebied van onderwijshuisvesting. Eventuele gebouwelijke consequenties worden in beeld gebracht en zijn onderdeel van de scenario-ontwikkeling.

1. Voor het IHP kan samenwerking betekenen dat scholen gebouwen delen, met elkaar of met maatschappelijke partners (bijvoorbeeld peuterspeelzalen, kinderopvang etc.). Samenwerking kan zowel inhoudelijk als gebouwelijk worden vormgegeven.

2. In de scenario-ontwikkeling van het IHP worden de verschillende samenwerkingsmogelijkheden onderzocht. Daarnaast wordt aangesloten op bestaande initiatieven. Het gaat om:
 - a. Samenwerking tussen PO en (V)SO.
 - b. Samenwerking tussen VO en (V)SO.
 - c. Samenwerking tussen PO en VO.
 - d. Samenwerking tussen PO en peuterspeelzaal (psz), kinderopvang (kdv) en buitenschoolse opvang (bso), met name bij nieuwe bouwinitiatieven. Hierbij wordt de mogelijkheid tot vorming van een Integraal Kindcentrum (IKC) onderzocht.
 - e. Samenwerking tussen PO, VO en (V)SO met overige maatschappelijke partners (CJG, bibliotheek etc.), met name bij nieuwe bouwinitiatieven.
3. Voor onderwijsfuncties met een regio-overstijgend karakter (bijvoorbeeld (V)SO en SBO) worden samenwerkingsmogelijkheden tevens afgestemd op de regio, in het bijzonder met de gemeenten West Maas en Waal en Beuningen.
4. Bij combinaties tussen PO en peuterspeelzaal (psz), kinderopvang (kdv), buitenschoolse opvang (bso) en eventuele IKC-ontwikkeling is van belang dat het aanbod aansluit bij de vraag. Het uitgangspunt is het volgende schaalmodel waarbij:
 - a. Iedere school peuteropvang aanbiedt.
 - b. Grote scholen ook kinderopvang aanbieden.
 - c. Buitenschoolse opvang wordt aangeboden op kernniveau.
5. Bij medegebruik/verhuur wordt er een onderscheid gemaakt tussen niet-commerciële en commerciële partijen. Het uitgangspunt bij niet-commerciële partijen is kostenneutraal medegebruik/verhuur. Het uitgangspunt bij commerciële partijen is marktconform medegebruik/verhuur, om concurrentievoordelen te voorkomen.

Voor verhuur van lokalen dient het schoolbestuur toestemming te vragen aan het gemeentebestuur.

Er wordt daarnaast een onderscheid gemaakt tussen educatieve functies en overige functies voor wat betreft medegebruik/verhuur van leegstaande lokalen. Voor de educatieve functies (onderwijs gerelateerd /of kinderopvang) wordt uitgegaan van het bovenstaande uitgangspunt. Echter, bij culturele, maatschappelijke en recreatieve functies wil de gemeente concurrentie met de dorpshuizen voorkomen. Er is daarom afgesproken dat voor verhuur en medegebruik van schoollokalen aan deze functies overleg nodig is tussen de gemeente en het bestuur van het nabijgelegen dorpshuis. Met deze instemming kan het schoolbestuur buiten de functieverdeling verhuren. Deze situatie doet zich bijvoorbeeld voor als partijen vinden dat de voorgestelde hurende partij qua inhoud beter op de scholen aansluit, of omdat er niet voldoende ruimte in het dorpshuis of wijkcentrum beschikbaar is.

6. Bij nieuwbouw of renovatie kan de onderwijshuisvesting op initiatief van schoolbestuur en de gemeente Druten worden aangevuld met onderwijsgerelateerde functies. Daarbij worden per situatie maatwerkafspraken gemaakt over functie, financiering en exploitatie.

3.2.4. *Bouwsteen 4: vraag en aanbod*

Deze Bouwsteen geeft aan welk aanbod de gemeente Druten en de schoolbesturen nastreven. Het gewenste aanbod van onderwijs is bepalend voor de huisvestingsoplossingen.

1. Voor de scenario-ontwikkeling wordt het onderwijsaanbod per onderwijssoort overwegend geanalyseerd in relatie tot een bepaald schaalniveau:
 - a. Basisonderwijs op buurt-, wijk- of kernniveau.
 - b. Voortgezet onderwijs op gemeente- en regionaal niveau.
 - c. Speciaal basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs op regionaal niveau.
2. Onderwijs(huisvesting) wordt intensief afgestemd op identiteit, profiel en behoefte van het desbetreffende gebied. Er wordt bijvoorbeeld rekening gehouden met het onderscheid tussen en de leefbaarheid in de kernen.
3. Het streven is vitale en toekomstbestendige scholen.
 - a. Bij SPOM is een intern traject opgestart voor het bepalen van de ideale schoolgrootte en spreiding van het onderwijs. Het IHP houdt rekening met dit traject en biedt ruimte en flexibiliteit om op de definitieve keuzes te anticiperen.

In algemene zin geldt voor het basisonderwijs dat een school met een grotere omvang onderwijskundig wenselijker is. Dit heeft mede te maken met de extra expertise die aanwezig dient te zijn op scholen door de invoering van Passend Onderwijs.

Daarnaast worden de leerlingenaantallen in relatie tot de opheffingsnorm (bijlage I) gemonitord.
 - b. Voor het VO is aangegeven dat in onderwijskundig opzicht locaties van ongeveer 700-800 leerlingen wenselijk zijn. Dit borgt de kleinschaligheid van het onderwijs.
 - c. Voor het (V)SO is de gewenste omvang sterk afhankelijk van de leerlingenpopulatie en de regionale behoefte.
4. Uitgangspunt is dat de onderwijshuisvesting zoveel mogelijk aansluit op het onderwijsconcept. Door maatschappelijke veranderingen zijn onderwijsconcepten in Druten in meer of mindere mate aan verandering onderhevig. Dit verschilt per onderwijssoort:
 - a. Primair onderwijs: er wordt meer en meer gedifferentieerd in lesvormen. Langzamerhand wordt afscheid genomen van het leerstofjaarklassensysteem.
 - b. Voortgezet onderwijs: de verandering is tot nu toe beperkt. Grotere verandering heeft tijd nodig en moet vanuit de werkvloer tot stand komen.
 - c. (Voortgezet) speciaal onderwijs: door Passend Onderwijs verandert de leerlingenpopulatie. Het onderwijsconcept dient daarop te worden afgestemd.

5. Het faciliteren van verandering in onderwijsconcepten is lastig vanwege het statische karakter van vastgoed. Om te zorgen dat de schoolgebouwen in de toekomst toch een ander onderwijsconcept kunnen faciliteren zetten de gemeente Druten en de schoolbesturen in op flexibiliteit. Bij nieuwbouw wordt niet gebouwd met dragende wanden.

3.2.5. *Bouwsteen 5: groei en krimp*

Deze Bouwsteen geeft aan hoe de gemeente Druten en schoolbesturen omgaan met groei en krimp in relatie tot onderwijshuisvesting. Een belangrijk gevolg van krimp voor onderwijshuisvesting is leegstand.

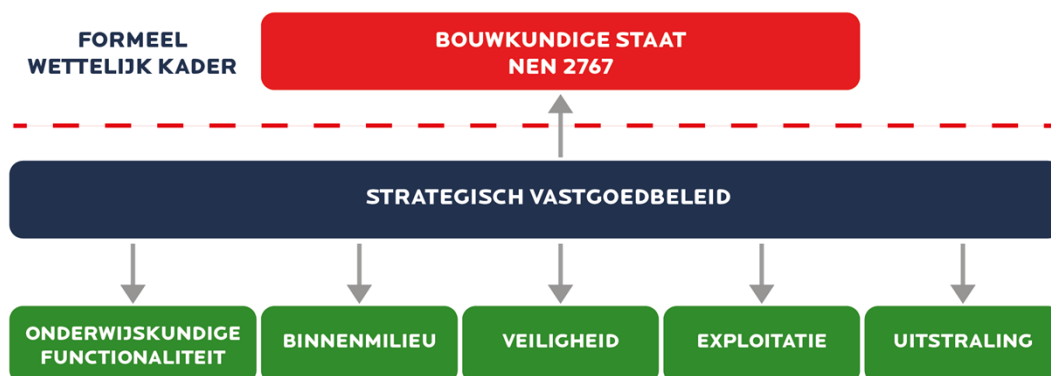
1. Leegstand in onderwijshuisvesting wordt door de schoolbesturen en de gemeente Druten erkend als probleem. Leegstand zorgt voor hogere exploitatiekosten.
2. Voor het oplossen van leegstand zijn verwijzen (gebruik van ruimteoverschotten door andere scholen met een ruimtetekort) en/of het in medegebruik geven of verhuren van ruimten reële mogelijkheden. Er wordt daarbij rekening gehouden met mogelijke gebouwelijke aanpassingen. Afstoten van leegstand is alleen een optie in bijzondere gevallen.
3. Leegstand kan worden ingezet voor onderwijs- en opvanggerelateerde activiteiten.
4. Voorwaarde voor verwijzen naar leegstand zijn:
 - a. Afstandscriterium mits via een veilig begaanbare route:
 - o PO: 2 km (verordening).
 - o VO: 10 km (binnen gemeentegrens Druten).
 - b. Uitwonen bij voorkeur met twee groepen tegelijkertijd.
5. Mogelijkheden voor het voorkomen van leegstand zijn:
 - a. Efficiënt inzetten van ruimten (niet bouwen voor leegstand).
 - b. Bouwdelen afstootbaar maken.

4. Methoden

Dit hoofdstuk bespreekt de gehanteerde methoden om de onderwijshuisvesting voor het PO en VO te analyseren.

4.1. Quickscans

Op basis van de huisvestingsverordening is alleen de bouwkundige staat een formeel toetsingscriterium. Voor het IHP is het echter niet alleen de vraag of een pand een goed *gebouw* is, maar of een pand een goed *schoolgebouw* is. In de beoordeling van het gebouwenbestand is daarom gekeken naar meer dan alleen de bouwkundige staat. Er is ook gekeken naar onderwijskundige functionaliteit, binnenmilieu, veiligheid, exploitatie en uitstraling van de schoolgebouwen. Dit zijn kaders voor strategisch vastgoedbeleid.

Op basis van de door HEVO ontwikkelde 'Waardenwijzer' is elk schoolgebouw op deze criteria beoordeeld en voorzien van een gewogen score. Daarvoor is (met uitzondering van enkele nieuwe gebouwen) ieder schoolgebouw in de gemeente Druten bezocht. De totaalscore geeft daarmee op uniforme wijze richting aan de mate van urgentie tot een levensduurverlengende ingreep in relatie tot de gebouwkwaliteit:

- Bij < 57 punten: binnen 0-5 jaar (rood).
- Bij 57 - 63 punten: binnen 5 tot 10 jaar (oranje).
- Bij 63 - 69 punten: binnen 10-20 jaar (lichtgroen).
- Bij 69 > punten: over meer dan 20 jaar (donkergroen).

De uiteindelijke scores zijn input voor de scenario-ontwikkeling.

4.2. Capaciteitsanalyse

Als onderdeel van de quickscans is ook de capaciteit van de schoolgebouwen geanalyseerd. De capaciteitsanalyse maakt een ruimtekort of -overschot per gebouw inzichtelijk. De ruimtebehoefte van een school wordt bepaald door de leerlingentelling en de prognose te vertalen naar ruimtebehoefte (op basis van de criteria in de verordening). Deze ruimtebehoefte wordt vergeleken met het beschikbaar aantal vierkante meters: het brutovloeroppervlak (bvo).

Opmerking: dit is een genormeerde ruimtebehoefteberekening. In de praktijk zijn er efficiënte en minder efficiënte gebouwen. Wanneer een school bijvoorbeeld veel brede gangen heeft of een grote aula kan er een genormeerd ruimteoverschot zijn, terwijl dit niet zo wordt ervaren. Er is relatief immers minder lesruimte. Ook wordt in de praktijk gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot medegebruik. In het IHP is vanwege het beleidsrijke karakter ruimte voor nuance op de resultaten uit deze ruimtebehoefteberekeningen.

De capaciteitsanalyse is van belang omdat ruimteoverschot de schoolbesturen geld kost voor exploitatie en onderhoud en omdat ruimteoverschotten een risico vormen voor de gemeente Druten. Wanneer een gebouw geheel leeg komt te staan valt het gebouw terug aan de gemeente Druten. Daarnaast dient de gemeente Druten (op basis van de verordening) te voorzien in oplossingen voor ruimtekorten.

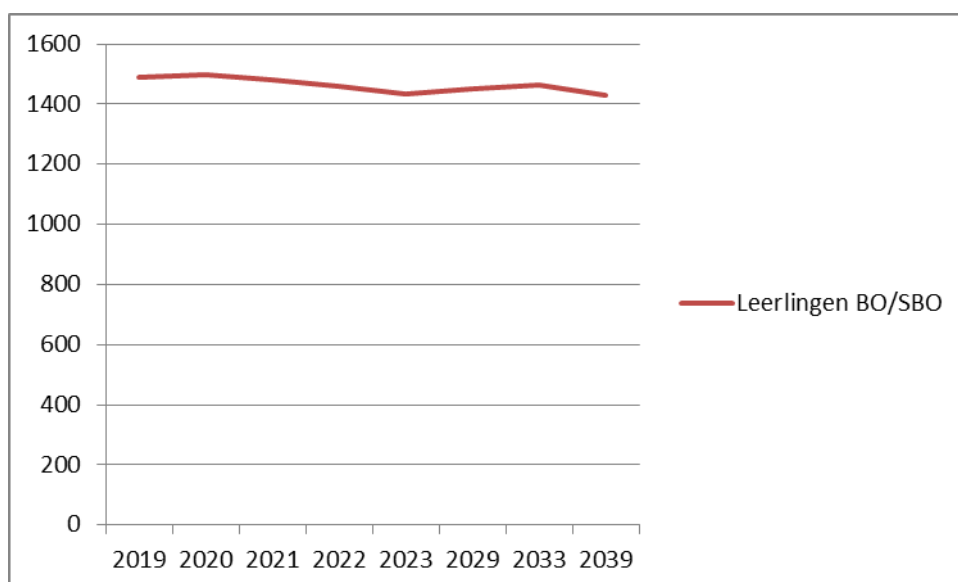
Opmerking: de ruimteoverschotten of -tekorten worden weergegeven in m². Een goede vuistregel bij ruimteoverschotten of -tekorten is dat 55 m² ongeveer één lokaal bedraagt. Deze vuistregel biedt de lezer de mogelijkheid om de leegstand in perspectief te zien.

5. Analyse onderwijshuisvesting BO en SBO

Dit hoofdstuk behandelt de analyse van de onderwijshuisvesting voor het PO. Er wordt respectievelijk ingegaan op de leerlingenprognose, de quickscanscores en de analyse.

5.1. Leerlingenprognose BO en SBO

Voor het BO is de prognose van Pronexus van 2019 toegepast. Deze prognose biedt een doorkijk tot 2039. Voor het SBO is geen prognose beschikbaar.

De prognose geeft aan dat het leerlingenaantal in de gemeente Druten in het BO tussen 2019 en 2023 terugloopt van 1.489 leerlingen naar 1.433 leerlingen. Dit is een afname van 4%.

Zie ook de prognose per school:

Instnr	Naam	Historie		Prognose							
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2029	2034	2039
03TH	t Kloosterhûfke	127	114	124	123	123	120	119	124	118	114
05ZR	De Appelhof	342	329	329	325	320	315	308	304	304	300
06SW	St. Victorschool	114	119	130	127	124	122	124	122	124	122
06ZB	De Octopus	138	128	124	124	123	123	118	120	122	119
09PX	De Kubus	612	599	590	583	581	570	562	600	615	598
10KS	t Geerke	199	200	200	198	188	183	182	183	181	176
Totaal		1532	1489	1497	1480	1459	1433	1413	1453	1464	1429

5.2. Totaalscores quickscans BO en SBO

Onderstaande tabel geeft een eerste indruk van de vervangingsopgave voor de onderwijs-huisvesting van het BO en SBO, wanneer deze uitsluitend gebaseerd zou zijn op de score van de quickscan. De scores van het oude en nieuwe gedeelte van IKC De Appelhof zijn apart vermeld. Dit geldt tevens voor het hoofd- en kleutergebouw van 't Geerke.

Schoolbestuur	Bouwjaar	Schoolnaam	Uitstraling gebouw	Bouwkundige staat	Veiligheid	Binnenmilieu	Exploitatie	Onderwijskundige functionaliteit	Totaalscore
			1	3	1	2	2	3	
SPOM	1981	't Kloosterhufke	5	4	7	4	4	5	55
SPOM	1980	De Octopus	5,5	4	7	5	5	5	59,5
SPOM	1984	Sint Victorschool	5,5	5	7	4	5	5	60,5
SPOM	1968	't Geerke (Kleutergebouw)	5	4	7	5,5	5	6	63
SPOM	1984	IKC De Appelhof (Oud)	6	5	7	5	5	5	63
SPOM	1958 (renov. 2006)	't Geerke (Hoofdgebouw)	7	7	7	4	5	6	71
SPOM	2003/2006	IKC De Appelhof (Nieuw)	6	7	7	6	5	5	71
SPOM	1973 (renov. 2007)	SBO De Dijk	6	7	7	6	5	8	80
SPOM	2012	IKC De Kubus	7	8	8	6,5	7	8	90

5.3. Analyse per kern

Deze paragraaf schetst per kern de huisvestingssituatie. Daarbij wordt stilgestaan bij de quickscanscore en de ruimtetekorten en -overschotten.

5.3.1. Afferden

Schoolnaam	Score	BVO	2019	2023	2033
Sint Victorschool	60,5	1.048	249	234	234
Totaal (%)			24%	22%	22%

Tabel: kernoverzicht van quickscanscore en capaciteitsanalyse. De ruimtetekorten en ruimteoverschotten zijn weergegeven voor 2019 (teldatum 1 oktober 2018), 2023 en 2033 (prognose).

Toelichting: tabel

Eerst een toelichting op de tabellen in hoofdstukken 5, 6 en 7. De Sint Victorschool fungeert als voorbeeld. Voor het schoolgebouw is aangegeven wat de quickscanscore bedraagt. In de kolom bvo (brutovloeroppervlak) staat aangegeven hoeveel vierkante meter het schoolgebouw heeft.

De kolommen met de jaartallen vormen samen de capaciteitsanalyse zoals beschreven in paragraaf 4.2. Er is berekend of er op basis van het aantal leerlingen een overschot of tekort is aan ruimte. In dit geval is er een ruimteoverschot. Ruimtetekorten zijn met een min en in het rood aangegeven, ruimteoverschotten in het zwart. Het ruimteoverschot bedraagt 249 m² in 2019 en vrij stabiel blijft met 234m² in 2033.

De Sint Victorschool komt op basis van de quickscanscore tussen 5-10 jaar in aanmerking voor nieuwbouw/renovatie. De school heeft een ruimteoverschot dat stabiel blijft.

5.3.2. Deest

Schoolnaam	Score	BVO	2019	2023	2033
't Kloosterhufke	55	1.214	441	410	410
Totaal (%)			36%	34%	34%

't Kloosterhufke komt op basis van de quickscanscore tussen 0-5 jaar in aanmerking voor nieuwbouw/renovatie. De school heeft een ruimteoverschot dat enigszins oploopt.

5.3.3. *Druten*

Schoolnaam	Score		BVO	2019	2023	2033
IKC De Appelhof	63	71	1.957	92	163	225
IKC De Kubus	90		3.016	-197	-51	-282
SBO De Dijk	80		1.482	606	606	606
Totaal			6.455	501	718	549
Totaal (%)				8%	11%	9%

*Voor het SBO is geen leerlingenprognose beschikbaar, er wordt er hier vanuit gegaan dat het leerlingenaantal stabiel blijft.

Het oude gedeelte van IKC De Appelhof komt op basis van de quickscanscore tussen 10-20 jaar in aanmerking voor nieuwbouw/renovatie. Het nieuwe deel van IKC De Appelhof en de overige scholen vallen op basis van de quickscanscore buiten de planperiode van dit IHP.

IKC De Appelhof is en blijft vrij passend gehuisvest, zij het dat er sprake is van een oplopend ruimteoverschot. Bij IKC De Kubus is sprake van ruimtetekort wat afneemt om vervolgens weer toe te nemen. Er is daarbij een piek in 2033. Volgens de prognose stabiliseert het leerlingenaantal zich uiteindelijk (2039) op ca. 600 leerlingen, het huidige leerlingenaantal. SBO De Dijk heeft een aanzienlijk ruimteoverschot dat stabiel blijft.

5.3.4. *Horssen*

Schoolnaam	Score		BVO	2019	2023	2033
De Octopus	59,5		1.114	270	295	290
Totaal (%)				24%	26%	26%

De Octopus komt op basis van de quickscanscore tussen 5-10 jaar in aanmerking voor nieuwbouw/renovatie. De school heeft een ruimteoverschot dat oploopt.

5.3.5. *Puiflijk*

Schoolnaam	Score		BVO	2019	2023	2033
't Geerke	63	71	1.219	13	99	114
Totaal (%)			1.219	1%	8%	9%

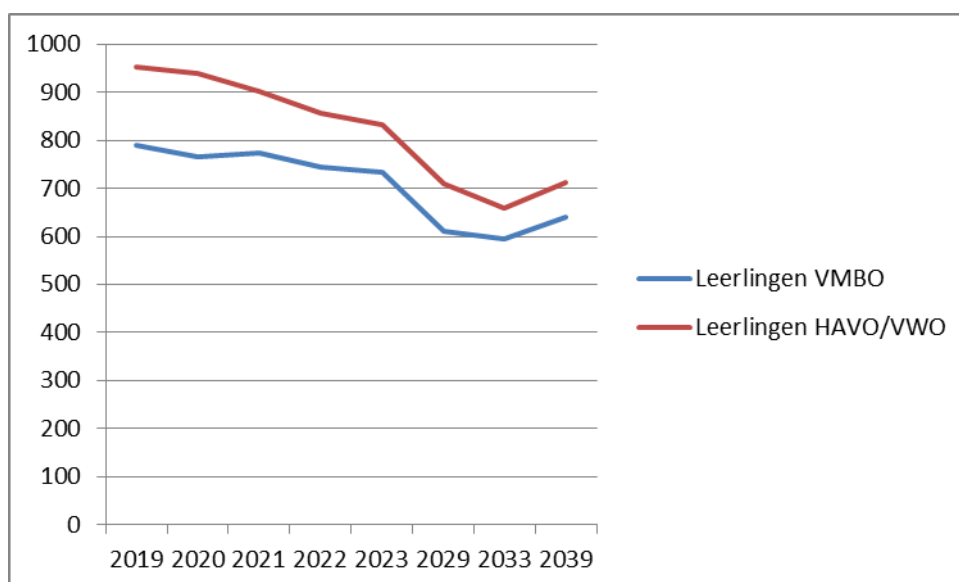
Het kleutergebouw van 't Geerke komt op basis van de quickscanscore tussen 10-20 jaar in aanmerking voor nieuwbouw/renovatie. Het hoofdgebouw valt op basis van de quickscanscore buiten de planperiode van dit IHP. Het ruimteoverschot van de school loopt op, maar is beperkt van aard.

6. Analyse onderwijshuisvesting VO

Dit hoofdstuk behandelt de analyse van de onderwijshuisvesting voor het VO. Er wordt respectievelijk ingegaan op de leerlingenprognose, de quickscanscores en de analyse.

6.1. Leerlingenprognose VO

Voor het VO zijn de cijfers uit de 'Prognose voortgezet onderwijs regio Nijmegen (31 mei 2017, KBA Nijmegen) gebruikt. Deze prognose biedt een doorkijk tot 2039.

De prognose geeft aan dat het leerlingenaantal in de gemeente Druten in het VO terugloopt en daarna weer licht stijgt:

- Vmbo loopt tussen 2019 en 2023 terug van 790 naar 734 leerlingen. Dit is een afname van 7%.
- Havo/vwo loopt tussen 2019 en 2023 terug van 952 leerlingen naar 841 leerlingen. Dit is een afname van 13%.

Na 2023 zet de daling in het VO zich verder voort.

6.2. Totaalscores quickscans VO

Onderstaande tabel geeft een eerste indruk van de vervangingsopgave voor de onderwijshuisvesting van het VO, wanneer deze uitsluitend gebaseerd zou zijn op de score van de quickscan. De scores van het oude en nieuwe gedeelte van het Pax Christi College locatie vmbo zijn apart weergegeven.

Schoolbestuur	Bouwjaar	Schoolnaam	Uitstraling gebouw	Bouwkundige staat	Veiligheid	Binnenmilieu	Exploitatie	Onderwijskundige functionaliteit	Totaalscore
			1	3	1	2	2	3	
Alliantie VO	1970	Pax Christi (vmbo)	5,5	4	7	5	6	5	61,5
Alliantie VO	1997	Pax Christi (vmbo)	5,5	6	7	5,5	6	5	68,5
Alliantie VO	2007	Pax Christi (havo/vwo)	7	7	7	6	7	8	85

6.3. Analyse per gebouw VO

Deze paragraaf schetst per gebouw de huisvestingssituatie. Daarbij wordt stilgestaan bij de quickscanscore en de ruimtetekorten en -overschotten.

6.3.1. Pax Christi locatie vmbo

Schoolnaam	Score	BVO	2019	2023	2033
Locatie vmbo	61,5 68,5	9.761	1.841	2.286	3.382
Totaal (%)		9.761	19%	23%	35%

Tabel: overzicht van quickscanscore en capaciteitsanalyse. De ruimtetekorten en ruimteoverschotten zijn weergegeven voor 2019 (teldatum 1 oktober 2018), 2023 en 2033 (prognose).

Het gebouw is in 1970 gebouwd. In 1997 zijn er een aula, een gymzaal, een mediatheek en een extra verdieping met theorielokalen gerealiseerd. Het gebouw is goed onderhouden door het schoolbestuur. Door de leeftijd van het oude deel naderen bouwkundige elementen (installaties, gevels etc.) echter het einde van hun levensduur.

De gebouwdelen komen op basis van de quickscanscores tussen respectievelijk 5-10 en 10-20 jaar in aanmerking voor renovatie/nieuwbouw. De school heeft te maken met een aanzienlijk ruimteoverschot dat verder oploopt.

6.3.2. *Pax Christi locatie havo/vwo*

Schoolnaam	Score	BVO	2019	2023	2033
Locatie havo/vwo	85,0	4.720	-934	-215	806
Totaal (%)		4.720	-10%	-2%	8%

Het gebouw is in 2007 gebouwd en valt op basis van de quickscanscore buiten de planperiode van dit IHP. Opvallend is het ruimtetekort bij de school. Door de leerlingendaling neemt dit ruimtetekort af en slaat het om in een ruimteoverschot. Het is een tijdelijk probleem.

De disbalans tussen beide locaties wordt veroorzaakt doordat het Pax Christi College uit onderwijskundige overweging heeft besloten om havo/vwo te clusteren op één locatie. Voorheen zaten er ook havo/vwo-leerlingen op de andere locatie.

7. Analyse onderwijshuisvesting (V)SO

Dit hoofdstuk behandelt de analyse van de onderwijshuisvesting voor het (V)SO. Er wordt respectievelijk ingegaan op de leerlingenprognose, de quickscanscores en de analyse.

7.1. Leerlingenprognose (V)SO

Voor het (V)SO is geen leerlingenprognose beschikbaar. Sinds de invoering van Passend Onderwijs zijn de leerlingenaantallen in het (V)SO aan veel veranderingen onderhevig. In de scenario's wordt rekening gehouden met de toekomstige verwachtingen van de school.

7.2. Totaalscores quickscans (V)SO

Onderstaande tabel geeft een eerste indruk van de vervangingsopgave voor de onderwijshuisvesting van het (V)SO wanneer deze uitsluitend gebaseerd zou zijn op de score van de quickscan. De scores van drie verschillende gedeelten van het gebouw zijn apart weergegeven.

			Uitstraling gebouw	Bouwkundige staat	Veiligheid	Binnenmilieu	Exploitatie	Onderwijskundige functionaliteit	Totaalscore
Schoolbestuur	Bouwjaar	Schoolnaam	1	3	1	2	2	3	
OPS	1958 (renov. 2007)	De Kom	6	4	7	5	4	6	61
OPS	1998	De Kom	6	6	7	5	4	6	67
OPS	2007	De Kom	6	7	7	4	4	6	68

7.3. Analyse gebouw (V)SO

Schoolnaam	Score			Bvo	2018
De Kom	61	67	68	3.437	666
Totaal (%)				3.437	7%

Tabel: overzicht van quickscanscore en capaciteitsanalyse. De ruimtetekorten en ruimteoverschotten is weergegeven voor 2018 (teldatum 1 oktober 2017).

Het oorspronkelijke gebouw van De Kom is in 1958 gebouwd. In 1998 en in 2007 is het gebouw uitgebreid. Het oorspronkelijke gebouwdeel is 60 jaar oud. Het gebouwdeel heeft in 2007 een renovatie ondergaan. De renovatie heeft zich echter uitsluitend gericht op functionele aanpassingen. Daarbij zijn alleen ruimten heringericht. Belangrijke onderdelen zoals gevels, riolering, elektrische installaties en daken zijn niet vervangen. Ook is er geen mechanische ventilatie aangebracht.

Ondanks de renovatie komt het oudste bouwdeel daarom op basis van de quickscanscore tussen 5-10 jaar in aanmerking voor nieuwbouw/renovatie. De bouwdelen uit 1998 en uit 2007 komen op basis van de quickscanscore tussen 10-20 jaar in aanmerking voor renovatie/nieuwbouw. De relatief lage score voor het bouwdeel uit 2007 wordt deels veroorzaakt door het binnenmilieu. Voor het schoolbestuur ligt prioriteit bij de verbetering van het binnenmilieu. Indien dit knelpunt wordt opgelost zal het gebouwdeel in de termijn 20+ jaar vallen.

8. Scenario's onderwijshuisvesting BO en SBO

Dit hoofdstuk presenteert de uitkomsten van de scenario-ontwikkeling voor het BO en SBO. De scenario-ontwikkeling is uitgevoerd op basis van de Bouwstenen (hoofdstuk 3) en de analyse van de onderwijshuisvesting (hoofdstuk 5).

8.1. Uitgangspunten scenario-ontwikkeling

In de analyse is geconstateerd dat er een vijftal opgaven zijn voor de onderwijshuisvesting BO en SBO in het IHP:

1. 0-5 jaar 't Kloosterhufke in Deest.
2. 5-10 jaar Sint Victorschool in Afferden.
3. 5-10 jaar De Octopus in Horssen.
4. 10-20 jaar kleuterlokalen 't Geerke.
5. 10-20 jaar IKC De Appelhof (oude deel).

8.2. Complexiteit scenario-ontwikkeling

Er zijn twee trajecten die invloed hebben op de onderwijshuisvesting in de gemeente Druten. Daarmee hebben deze trajecten ook invloed op de scenario-ontwikkeling in dit IHP. In deze paragraaf worden deze trajecten benoemd.

8.2.1. *Intern traject SPOM*

Zoals aangegeven in de Bouwstenen (zie paragraaf 3.2.4) is bij SPOM een intern traject opgestart voor het bepalen van de ideale schoolgrootte en spreiding van het onderwijs. Dit traject bestaat uit het bepalen van mogelijke scenario's (renovatie of nieuwbouw – voor 1 school/kern of voor meerdere scholen/kernen) en de bespreking hiervan met team, ouders en andere belanghebbenden. Daarbij worden ook afwegingen gemaakt over het al dan niet in stand houden van scholen in kleine kernen. Vanuit deze besprekingen zal een advies worden uitgebracht naar de gemeenten. Daarnaast wil SPOM verder invulling geven aan IKC-ontwikkeling. SPOM geeft aan dat de mogelijkheden tot IKC-ontwikkeling invloed hebben op de keuze om een school in een kern al dan niet in stand te houden. Om scholen levensvatbaar te houden zijn IKC-functies voor SPOM noodzakelijk. De gemeente Druten en SPOM dienen met elkaar te verkennen hoe de IKC ontwikkeling er op schoolniveau uit kan komen te zien. Dit geeft SPOM de mogelijkheid om het interne traject af te stemmen op IKC-ambities.

8.2.2. *Onderzoek regionale leerlingendaling 2017 en IKC-ontwikkeling*

In 2016 en 2017 is er onderzoek gedaan naar de gevolgen van de leerlingendaling in de gemeenten West Maas en Waal, Druten en Beuningen. De besturen van de stichtingen SPOM, Trivium, Oeverwal en Montessorischool De Triangel hebben het initiatief genomen om een plan op te stellen voor het onderwijs in de regio. Het onderzoek is bekostigd door het ministerie van OCW.

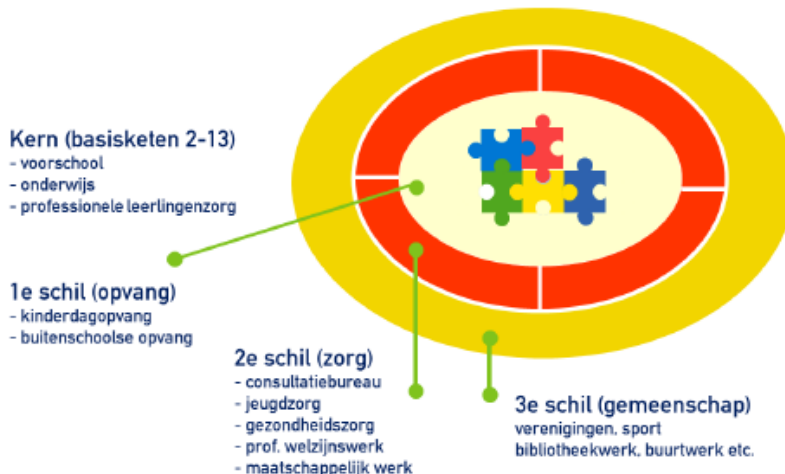
Doel was om gevolgen van dalende leerlingenaantallen zo goed mogelijk op te vangen. Er is een meerjarig plan opgesteld voor het toekomstbestendig maken van het onderwijsaanbod in de regio.

Het meerjarig plan is door de schoolbesturen voorgelegd aan de gemeenten en dient als basis voor overleg tussen schoolbesturen, gemeenten en andere stakeholders.

Het meerjarig plan gaat uit van een netwerk van Integrale Kindcentra (IKC):

‘Om de ontwikkeling van kinderen in de regio maximaal te kunnen faciliteren, wordt professionele dienstverlening met betrekking tot onderwijs, ontwikkeling, opvang en zorg aangeboden in de vorm van Integrale Kindcentra (IKC’s). Deze IKC’s functioneren als een netwerk waarbinnen onderwijs en andere professionele partners samenwerken aan de ontwikkeling van kinderen. De samenwerkende organisaties bieden voor alle kinderen een samenhangend aanbod van opvang, educatie, zorg, ondersteuning en vrije tijd. De diensten kunnen zowel op één fysieke locatie, als op meerdere nabij elkaar gelegen locaties worden aangeboden.’

Een IKC kan bestaan uit meerdere scholen, die op verschillende locaties gehuisvest kunnen zijn. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt in drie niveaus van een IKC. Deze zijn gevisualiseerd in onderstaande afbeelding.

Voor de kernen in de drie gemeenten zijn scenario's gemaakt voor IKC-netwerken. Uitgangspunt is dat er in elke kern minimaal één onderwijslocatie aanwezig blijft, mits de kwaliteit is gewaarborgd.

SPOM geeft aan dat de mogelijkheden tot IKC-ontwikkeling effect hebben op de keuze om een school in een kern al dan niet in stand te houden. Om scholen levensvatbaar te houden zijn IKC-functies voor SPOM noodzakelijk. SPOM mag niet zelf investeren in aanvullende vierkante meters voor IKC-ontwikkeling.

De gemeente Druten en SPOM dienen met elkaar te verkennen hoe de IKC-ontwikkeling er op schoolniveau uit kan komen te zien (welke schillen bij welke school). Dit geeft SPOM de mogelijkheid om het interne traject af te stemmen op IKC-ambities. De gemeente Druten en SPOM willen gezamenlijk een LEA (Lokale Educatieve Agenda) vorm gaan geven om de IKC-ambitie te verkennen.

8.2.3. *Conclusie*

Gezien het feit dat het interne traject bij SPOM nog loopt, en de verkenning van de IKC-netwerken per school nog moet plaatsvinden, kunnen in dit IHP nog geen definitieve scenario's worden benoemd. Het is wel mogelijk om voorlopige scenario's te benoemen en investeringskosten te ramen. Dit biedt ruimte en flexibiliteit om op de definitieve keuzes in 2019 te anticiperen, maar geeft beide partijen wel inzicht in de (financiële) opgave.

8.3. **Voorlopig scenario 't Klosterhufke**

In dit scenario wordt passende nieuwbouw gerealiseerd voor 't Klosterhufke.

8.4. **Voorlopig scenario Sint Victorschool**

In dit scenario wordt passende nieuwbouw gerealiseerd voor de Sint Victorschool.

8.5. **Voorlopig scenario De Octopus**

In dit scenario wordt passende nieuwbouw gerealiseerd voor De Octopus.

8.6. **Scenario 't Geerke**

De kleuterlokalen van 't Geerke kunnen op termijn worden afgestoten, gezien het huidige ruimteoverschot en de ontwikkeling van het leerlingenaantal op de lange termijn. Dit leidt tevens tot een afname van leegstand, en biedt de school meer mogelijkheden op het terrein.

8.7. **Scenario IKC De Appelhof**

De renovatie van het oude deel van De Appelhof is een solitaire opgave.

8.8. **Mogelijk scenario SBO De Dijk**

SPOM is voor SBO De Dijk en De Kom in gesprek over een mogelijke gebouwelijke samenwerking. Op De Kom zijn momenteel twee SO-groepen gehuisvest. De Kom en SPOM zijn met elkaar aan het verkennen of het mogelijk is om de SO-groepen te plaatsen bij SBO De Dijk. Dit initiatief wordt eveneens (net als de IKC-ontwikkeling) meegenomen in de nog op te stellen LEA.

9. Scenario's onderwijshuisvesting VO

Dit hoofdstuk presenteert de uitkomsten van de scenario-ontwikkeling voor het VO. De scenario-ontwikkeling is uitgevoerd op basis van de Bouwstenen (hoofdstuk 3) en de analyse van de onderwijshuisvesting (hoofdstuk 6).

9.1. Uitgangspunten scenario-ontwikkeling

In de analyse is geconstateerd dat twee opgaven zijn voor het vmbo van het Pax Christi College:

1. 5-10 jaar bouwdeel 1970.
2. 10-20 jaar bouwdeel 1997.

Dit in combinatie met het ruimteoverschot leidt tot vier scenario's.

9.2. Scenario nieuwbouw

Tijdens de scenario-ontwikkeling voor het Pax Christi College locatie vmbo is geconstateerd dat er een verband is met het onderzoek naar de gymnastiekvoorzieningen van het Pax Christi College en IKC De Kubus in relatie tot de realisatie van Sporthal de Gelenberg (zie rapportage 'Analyse Gymvoorzieningen').

Nieuwbouw het Pax Christi College locatie vmbo biedt de mogelijkheid om het gebouw compact te realiseren. Door de combinatie van de leerlingendaling (demografisch) en de herinrichting van het onderwijs van het Pax Christi College (één locatie havo/vwo en één locatie vmbo) kan het gebouw in de naaste toekomst veel compacter worden.

Er wordt een investering opgenomen voor nieuwbouw voor 650 leerlingen. Nadeel is de hoge investering. Voordelen zijn:

1. Optimale aansluiting nieuw gebouw op onderwijsvisie.
2. Complete reductie van ruimteoverschot.
3. Optimale inrichting van bestaand terrein.
4. BENG en Frisse Scholen klasse B.
5. Optimale verbinding mogelijk met vraagstukken uit het sociaal domein.

9.3. Scenario renovatie bouwdeel 1970

In dit scenario wordt uitsluitend geïnvesteerd in het bouwdeel uit 1970. Het bouwdeel wordt voor 20 jaar gerenoveerd. Over 20 jaar kan dan het gehele gebouw nieuw worden gebouwd: dan zijn beide gebouwdelen circa 40 jaar oud.

Voordeel is de lagere investering. Nadeel aan dit scenario zijn:

1. Weinig mogelijkheden onderwijskundige functionaliteit.
2. Toenemend ruimteoverschot vanwege voortzettende leerlingendaling *.
3. Afschrijvingstermijn van 20 jaar.
4. Zeer beperkte mogelijkheden tot herschikking van de nu inpandige gymvoorziening.
5. Geen upgrade 1997 - geen BENG en Frisse Scholen klasse B.

* Voor de volledigheid is dit scenario opgenomen, alhoewel het zou betekenen dat er wordt gerenoveerd voor leegstand. Hierboven (3.2.2.6) is reeds aangegeven dat dit onwenselijk is.

9.4. Scenario renovatie bouwdeel 1970 en afstoten

Dit scenario is gelijk aan scenario renovatie 1970 (paragraaf 9.4), met het verschil dat er tevens een bouwdeel wordt afgestoten. Daarmee vervalt het nadeel van het ruimteoverschot tegen een beperkte investering.

Er dient echter wel onderzoek uitgevoerd te worden naar de mogelijkheid tot afstoten met betrekking tot onderwijsruimten, met name de praktijklokalen.

10. Scenario's onderwijshuisvesting (V)SO

Dit hoofdstuk presenteert de uitkomsten van de scenario-ontwikkeling voor het (V)SO. De scenario-ontwikkeling is uitgevoerd op basis van de Bouwstenen (hoofdstuk 3) en de analyse van de onderwijshuisvesting (hoofdstuk 7).

10.1. Uitgangspunten scenario-ontwikkeling

In de analyse is geconstateerd dat er twee opgaven zijn voor het (V)SO-gebouw van De Kom:

1. 5-10 jaar bouwdeel 1958.
2. 10-20 jaar bouwdeel 1998

10.2. Initiatieven Passend Onderwijs

De schoolbesturen streven naar de invulling van Passend Onderwijs in Druten. Daarbij wordt er voor iedere leerling een passende plek gevonden. Dit betekent dat ook leerlingen van het (V)SO (als zij dat kunnen) zoveel mogelijk in het regulier onderwijs worden geplaatst. Er zijn daartoe twee pilots in Druten die de komende periode gestalte krijgen. De pilots hebben invloed op de scenario-ontwikkeling in dit IHP.

10.2.1. VSO-groepen bij Pax Christi College locatie vmbo

In het huidige gebouw van het Pax Christi College locatie vmbo is een ruimteoverschot. Door een investering in twee voormalige lokalen voor Natuur- en Scheikunde worden twee VSO-groepen van De Kom hier gehuisvest.

10.2.2. SO-groepen bij SBO De Dijk

SBO De Dijk heeft een ruimteoverschot. Op De Kom zijn nog twee SO-groepen gehuisvest. De Kom en SPOM zijn met elkaar aan het verkennen of het mogelijk is om de SO-groepen te plaatsen bij SBO De Dijk (zie ook paragraaf 8.8). Dit initiatief wordt eveneens (net als de IKC-ontwikkeling) meegenomen in de nog op te stellen LEA.

10.2.3. SO-groepen bij BO De Laak in Wamel

Twee SO groepen zijn reeds gehuisvest bij BO de Laak in Wamel.

10.2.4. Gevolgen initiatieven voor scenario-ontwikkeling

Door invulling te geven aan Passend Onderwijs en het extern huisvesten van groepen zijn er in de toekomst (mogelijk) minder leerlingen in het gebouw van De Kom. Dit heeft gevolgen voor de scenario-ontwikkeling in dit IHP. De vraag is hoeveel leerlingen er op de lange termijn in het gebouw van De Kom zijn gehuisvest.

In dit IHP wordt de investeringsopgave geraamd op basis van de huidige situatie. De uitkomsten van de initiatieven en de LEA kunnen leiden tot bijstelling van de investeringsopgave.

10.3. Scenario renovatie De Kom

In dit scenario wordt het gedeelte van De Kom uit 1958 bouwkundig gerenoveerd. In 2007 is het gebouw reeds onderwijskundig geschikt gemaakt. Zoals is aangegeven in paragraaf 7.3 zijn belangrijke onderdelen zoals gevels, riolering, elektrische installaties en daken niet vervangen. Ook is er geen mechanische ventilatie aangebracht.

Afhankelijk van de uitkomsten van de pilots kan overwogen worden om een gedeelte van het gebouw niet te renoveren, maar af te stoten, indien groepen elders permanent worden gehuisvest. Bijvoorbeeld het gedeelte uit 1998.

10.4. Scenario nieuwbouw De Kom

In dit scenario wordt slechts het gedeelte van De Kom uit 2007 behouden, en worden de overige twee gebouwdelen gesloopt en nieuw gebouwd. Dit scenario dient nader onderzocht te worden. Er rust (vanwege de investering uit 2007) een hoge boekwaarde van circa twee miljoen euro op het oude gedeelte. Om dit scenario mogelijk te maken zullen inkomsten elders in de gemeente Druten gegenereerd moeten, door bijvoorbeeld een locatie vrij te spelen.

De medewerking van de gemeente Druten aan één van de scenario's gebeurt onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat Onderwijsgroep Punt Speciaal het onderwijsterrein en de bebouwing op haar naam laat zetten zodat de gemeente Druten bij einde onderwijsgebruik haar economisch claimrecht kan laten gelden.

11. Investeringsen

De in hoofdstukken 8, 9 en 10 gepresenteerde scenario's worden in dit hoofdstuk voorzien van een financieel kader. Er wordt eerst ingegaan op de uitgangspunten alvorens de investeringskosten in beeld worden gebracht.

11.1. Uitgangspunten

11.1.1. Bouwkosten

Met behulp van de bouwkostenconfiguratoren van HEVO (door PO-Raad en VO-Raad erkend instrument ter bepaling van de bouwkosten) zijn de geldende bouwkostenniveaus per vierkante meter bepaald. Daarbij is aangesloten op bouwsteen 2 (kwaliteit, duurzaamheid en renovatie). In bijlage III zijn de kostenconfiguratoren opgenomen.

Aantal leerlingen school PO	100	200	300	400
Bouwbesluit 2015	€ 2.307	€ 2.110	€ 1.897	€ 1.861
Aanvullende kosten BENG school	€ 262	€ 236	€ 214	€ 195
Overig (Frisse Scholen, kwaliteit, locatie)	€ 196	€ 167	€ 155	€ 148
Totaalkosten	€ 2.766	€ 2.513	€ 2.267	€ 2.204

Onderwijssoort VO	vmbo	havo/vwo	vmbo/havo/vwo
Omvang in bvo	5.000	8.000	13.000
Bouwbesluit 2015	€ 1.797	€ 1.641	€ 1.592
Aanvullende kosten BENG school	€ 183	€ 153	€ 156
Overig (Frisse Scholen, kwaliteit, locatie)	€ 115	€ 106	€ 100
Totaalkosten	€ 2.094	€ 1.900	€ 1.848

Opmerking: dit IHP is opgesteld in 2018 en geactualiseerd in 2019. Bovenstaande bedragen uit de kostenconfigurator 2018 zijn geactualiseerd op basis van indexeringscijfers van BDB. De indexatie is geweest van 1 januari 2018 tot 1 september 2019 en betreft 7,07%.

De gewenste nieuwbouwkwaliteit is in dit IHP bepaald op:

- Bouwbesluit 2015.
- Bijna Energieneutraal.
- Frisse Scholen (B op lucht, C op temperatuur, licht en geluid).
- Exploitatiegericht bouwen (onderhoudsarme vloer- en wandafwerking en aluminium kozijnen).
- Toekomstbestendig bouwen (extra transparantie, verplaatsbare paneelwanden voor interne flexibiliteit).

Het streven is om ook bij renovatie de gewenste nieuwbouwkwaliteit zoveel als mogelijk te realiseren indien de levensduurverlening 40 jaar betreft (volwaardig alternatief).

11.1.2. *Total Cost of Ownership*

Bouwsteen 2 (kwaliteit, duurzaamheid en renovatie) leidt tot meer duurzame en onderhoudsarme gebouwen, en leidt daarmee ook tot exploitatievoordelen. Schoolbesturen financieren daarom op basis van Total Cost of Ownership (TCO) een deel van de stichtingskosten van een nieuwbouw- of renovatieopgave. Deze investering komt de duurzaamheid van het gebouw op het gebied van onderhoud en exploitatie ten goede. Daarbij maken schoolbesturen gebruik van de vergoeding voor materiële instandhouding (mi-vergoeding) die zij ontvangen van het rijk.

In de financiële doorrekeningen wordt rekening gehouden met een bijdrage van € 200,-- per m² bvo bij nieuwbouw. Dit is een indicatief bedrag, gekoppeld aan de kwalitatieve eisen en gebaseerd op de huidige bekostigingssystematiek. De wijze waarop - voorafgaand aan de realisatie van de onderwijshuisvesting - de bijdrage op projectniveau wordt vormgegeven, zal bij het aangaan van het project worden bepaald op grond van de in die situatie reëel te verwachten onderhouds- en exploitatievoordelen. Ten aanzien van renovatie zijn benaderingsbedragen opgenomen. Onderstaand is de berekening toegelicht voor nieuwbouw.

1. Onderhoudsvoorzieningen

Met het nemen van een investeringsbesluit kan een schoolbestuur het onderhoud van de desbetreffende school terugbrengen tot een minimaal niveau. De daaruit te vormen voorziening kan ingebracht worden in het nieuwbouw- of renovatieproject. In dit IHP wordt daarbij uitgegaan van een voorziening, op te bouwen in 4 jaar, met een omvang van € 25,-- per m² per jaar. In totaal is daarmee op te bouwen € 100,-- per m² bvo.

2. Energielasten

Na ingebruikname van de gerenoveerde of nieuw gebouwde school, zal het schoolbestuur een aanzienlijk voordeel behalen ten aanzien van de energielasten. Op dit moment is bij het overgrote deel van de schoolbesturen de huidige vergoeding voor energielasten niet toereikend voor de feitelijke energielasten. Het voordeel dat een schoolbestuur behaalt tussen de normvergoeding en de feitelijke energielasten ná renovatie of nieuwbouw (deze liggen lager dan de normvergoeding) wordt ingebracht in het project. Het exploitatievoordeel dat behaald wordt door het niet meer overstijgen van de normvergoeding voor energie komt de schoolbesturen toe.

Geraamd is een energievoordeel per jaar van € 5,-- per m² ten opzichte van de exploitatievergoeding. Bij kapitalisatie van dit voordeel over 20 jaar ontstaat een investeringsbijdrage van € 100,-- per m² bvo.

11.2. Financiële vertaling BO en SBO

Bovenstaande uitgangspunten leiden tot het volgende financiële overzicht, **prijspeil sept. 2019 en inclusief btw:**

0 - 5 jaar

Opgave	Aant. LI. 2033	RMB 2033
't Kloosterhufke Nieuw bouw	120	804

Totaal per m2	Gemeente per m2	School per m2
€ 2.766	€ 2.566	€ 200

Kosten Totaal	Kosten Gemeente	Kosten Schoolbest.
€ 2.223.557	€ 2.062.757	€ 160.800

5 - 10 jaar

Opgave	Aant. LI. 2033	RMB 2033
St. Victorschool Nieuw bouw	122	814
De Octopus Nieuw bouw	124	824
Totaal	246	1.638

Totaal per m2	Gemeente per m2	School per m2
€ 2.766	€ 2.566	€ 200
€ 2.766	€ 2.566	€ 200

Kosten Totaal	Kosten Gemeente	Kosten Schoolbest.
€ 2.251.213	€ 2.088.413	€ 162.800
€ 2.278.869	€ 2.114.069	€ 164.800
€ 4.530.082	€ 4.202.482	€ 327.600

10 - 20 jaar

Opgave	Aant. LI. 2033	BVO 1984
De Appelhof Renovatie 40jr.	303	1.140
Totaal	303	1.140

Totaal per m2	Gemeente per m2	School per m2
€ 2.287	€ 2.127	€ 160

Kosten Totaal	Kosten Gemeente	Kosten Schoolbest.
€ 2.607.197	€ 2.424.797	€ 182.400
€ 2.607.197	€ 2.424.797	€ 182.400

De investeringen zijn geraamd op basis van de kostenconfiguratoren voor nieuwbouw. Renovatie kan echter een meer duurzame oplossing zijn dan nieuwbouw. In haalbaarheids-onderzoeken dient te worden geanalyseerd of renovatie een mogelijkheid is. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om ruimtelijke, financiële, stedenbouwkundige, onderwijskundige, juridische en technische aspecten.

Het renovatiebedrag van De Appelhof is wel gebaseerd op de renovatiekostenconfigurator PO van HEVO, dit scenario is reeds duidelijk. In bijlage III is deze opgenomen.

11.3. Financiële vertaling VO

Bovenstaande uitgangspunten leiden tot het volgende financiële overzicht, **prijspeil sept. 2019 en inclusief btw:**

5 -10 jaar

Opgave	Aant. LI. 2033	RMB 2033	Totaal per m ²	Gemeente per m ²	School per m ²	Kosten Totaal	Kosten Gemeente	Kosten Schoolbest.
Pax Christi VMBO Nieuw bw.*	611	6.498	€ 2.094	€ 1.894	€ 200	€ 13.608.056	€ 12.308.517	€ 1.299.539

5 -10 jaar

Opgave	Aant. LI. 2033	BVO 1970	Totaal per m ²	Gemeente per m ²	School per m ²	Kosten Totaal	Kosten Gemeente	Kosten Schoolbest.
Renovatie 20 jr. deel 1970	611	6.832	€ 1.071	€ 971	€ 100	€ 7.315.022	€ 6.631.822	€ 683.200

5 -10 jaar

Opgave	Aant. LI. 2033	BVO 1970	Totaal per m ²	Gemeente per m ²	School per m ²	Kosten Totaal	Kosten Gemeente	Kosten Schoolbest.
Renovatie 20 jr. deel 1970	611	4.832	€ 1.071	€ 971	€ 100	€ 5.173.622	€ 4.690.422	€ 483.200
Afstoten 2.000m ²	611	2.000	€ 161	€ 161	€ -	€ 321.210	€ 321.210	€ -
						€ 5.494.832	€ 5.011.632	€ 483.200

* Indien het initiatief van de VSO groepen van De Kom bij het Pax Christi College locatie vmbo succesvol is kan het mogelijk zijn dat twee (of meer) groepen aan de nieuwbouwopgave voor het Pax Christi College locatie vmbo dienen te worden toegevoegd. Hoe deze lokalen in het gebouw van Pax Christi College locatie vmbo moeten worden geïntegreerd is een vraag die dan nog nader uitgewerkt dient te worden. Wanneer het gaat om twee lokalen (ca. 120m²) bedraagt het investeringsbedrag €251.315. Het is echter ook mogelijk dat het te zijner tijd om meer lokalen zal gaan. Ook dit zal in de overwegingen mee moeten worden genomen. Tevens zal dan de eigendomssituatie van die betreffende aanvullende voorziening aan de orde moeten komen. Er is tevens in de huidige situatie een (non profit) techniekinstelling, de stichting "Meerwaarde Maas en Waal", welke (met instemming van de gemeente) gebruik maakt van het gebouw van het Pax Christi College locatie vmbo. Dit kan eveneens leiden tot een aanvullende ruimtebehoefte en investering, welke nog nader geconcretiseerd dient te worden. Wellicht is medegebruik in de avonduren een optie, dan is waarschijnlijk geen extra investering noodzakelijk. Dit laatste dient nog onderzocht te worden.

De € 1.071,-- per m² bij de renovatie voor 20 jaar is een benadering. Een bouwkundig onderzoek zal moeten uitwijzen wat het exacte bedrag is, aan de hand van de te vervangen bouwkundige elementen.

11.4. Financiële vertaling (V)SO

Bovenstaande uitgangspunten leiden tot het volgende financiële overzicht, **prijspeil sept. 2019 en inclusief btw**:

5 -10 jaar

Opgave	Aant. LI.	BVO 1958
Renovatie 40 jr. deel 1958	182	1.593

Totaal per m ²	Gemeente per m ²	School per m ²
€ 1.071	€ 971	€ 100

Kosten Totaal	Kosten Gemeente	Kosten Schoolbest.
€ 1.705.625	€ 1.546.325	€ 159.300

5 -10 jaar

Opgave	Aant. LI.	RMB 2033
Nieuw bouw (excl deel 2007)	182	896

Totaal per m ²	Gemeente per m ²	School per m ²
€ 2.512	€ 2.262	€ 250

Kosten Totaal	Kosten Gemeente	Kosten Schoolbest.
€ 2.251.132	€ 2.027.132	€ 224.000

De € 1.000,-- per m² bij de renovatie voor 40 jaar is een benadering. Het bedrag is voor 40 jaar relatief laag omdat de herindeling (onderwijskundige functionaliteit) reeds in 2007 heeft plaatsgevonden. Een bouwkundig onderzoek zal moeten uitwijzen wat het exacte bedrag is, aan de hand van de te vervangen bouwkundige elementen.

DEEL 2: Onderwijsvisie

Gedurende de voorbereidingsperiode hebben de gemeente Druten en de schoolbesturen, los van het IHP-traject, een gezamenlijke onderwijsvisie opgesteld. Hierin wordt beschreven hoe beide partijen tegen de gemeenschappelijke taken aankijken op het gebied van onderwijs. Deze onderwijsvisie is op verzoek van de schoolbesturen en de gemeente Druten als opdrachtgever, toegevoegd aan het IHP.

De gemeente Druten is een gemeente met een breed aanbod aan onderwijsvoorzieningen: basisonderwijs in alle kernen, speciaal basisonderwijs, voortgezet onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs. We zijn een weg ingeslagen waarin gemeente en onderwijs op steeds meer gebieden samenwerken. Hiermee werken we allen vanuit onze eigen professionaliteit aan goed onderwijsklimaat binnen de gemeente. Dit doen we om goede onderwijskansen te creëren voor elk kind, dat gericht is op goede toekomstperspectieven voor iedere leerling (persoonlijke ontwikkeling, arbeidskansen, maatschappelijke participatie).

Basisonderwijs:

Het Kindcentrum is een schoolconcept waarbij de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk in de basisschool gehuisvest zijn en onderling samenwerken. Hierdoor ontstaat een doorlopende lijn voor kinderen vanuit de vroegschoolse periode naar de basisschool. Deze formule geeft veel ruimte aan inhoudelijke samenwerking tussen de voorschool en de basisschool. Het is een concept dat in onze gemeente door alle partijen gedragen wordt en ook is gerealiseerd op de basisscholen de Kubus en de Appelhof. Bij de overige basisscholen (behalve basisschool 't Geerke) is het peuterspeelzaalwerk in de school geïntegreerd en wordt de doorlopende leerlijn vormgegeven. Het beleid Voor- en vroegschoolse Educatie (VVE) werkt hier ondersteunend en versterkend op voor kinderen met een taal- en/of ontwikkelingsachterstand. We zetten hier in op vroegtijdige signalering via het consultatiebureau nog voordat de kinderen de peuterspeelzaal bezoeken, waardoor extra tijd gewonnen wordt om aan taalontwikkeling te werken. Hoe hoger het startniveau bij aanvang van de basisschool, hoe beter de schoolcarrière doorgaans wordt afgesloten. Voor kinderen met een verblijfsstatus die zich net in onze gemeente gevestigd hebben is er een NT2-arangement ontwikkeld, waardoor zij versneld de Nederlandse taal leren en tegelijkertijd deelnemen aan het basisonderwijs binnen onze gemeente. Dit bevordert een goede start in het onderwijs en de integratie in de lokale gemeenschap. Ook hierin trekken gemeente en onderwijs samen op.

Voor de toekomst vinden we het belangrijk waar mogelijk de verbinding in stand te houden door Kindcentra te realiseren en in stand te houden en de samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang nog verder te versterken.

Passend onderwijs en de transitie jeugdzorg:

De invoering van passend onderwijs en de transitie jeugdzorg maken dat de gemeente en de schoolbesturen nauw samenwerken op het gebied van zorg aan kinderen met een ondersteuningsbehoefte. Uitgangspunten daarbij zijn: onderwijs en zorg zo thuisnabij mogelijk, duidelijke regievoering op casusniveau (wanneer de zorgbehoefte de ondersteuning vanuit het

onderwijs overstijgt) en de inzet op preventie door goede signaleringsmethodieken en samenwerkingsafspraken. Dit geldt zowel voor het primair, het voortgezet als het speciaal onderwijs. Wanneer er sprake is van problemen willen we deze vroegtijdig herkennen zodat de ontwikkeling van de leerling zo min mogelijk wordt beperkt. Het is daarom belangrijk dat de samenwerking tussen gemeente, zorginstellingen en de scholen goed is en blijft. Hiervoor zijn heldere afspraken nodig over de verantwoordelijkheden en de samenwerking van partijen rondom de leerling. Dit is een geleidelijk proces, welke nog nadere specificering nodig heeft. Belangrijk is dat de partijen in gezamenlijkheid tot afspraken komen over de juiste aanpak en gezamenlijk werken aan de verdere ontwikkeling.

Speciaal onderwijs:

We vinden het belangrijk dat we speciaal onderwijs kunnen bieden binnen onze eigen gemeente. Thuisnabij en op maat voor iedere leerling. Ook binnen dit onderwijs vinden veel ontwikkelingen plaats, die leiden naar nieuwe samenwerkingsvormen die een verbinding leggen tussen het regulier en het speciaal onderwijs. Zo zijn dit schooljaar twee groepen VSO-leerlingen op het Pax Christi College gehuisvest. Zij volgen hun eigen onderwijsprogramma met hun eigen docenten, maar de onderlinge nabijheid van regulier en speciaal onderwijs maken het mogelijk om verbindingen te leggen door gezamenlijke activiteiten te ontwikkelen en van elkaars deskundigheid te leren.

Onderwijspartners zijn met elkaar in overleg om nieuwe vergezichten te ontwikkelen en deze op termijn te concretiseren. Als ultieme stip op de horizon valt daarbij te denken aan samenwerking van verschillende soorten onderwijs (regulier, SBO en SO) "onder één dak". Deze ontwikkelingen dienen inhoudelijk nog vorm te krijgen en hebben betrekking op de middellange tot lange termijn. De onderwijsinhoudelijke regie over dit proces ligt bij de Kom en het SPOM. Echter binnen het kader van het IHP dient deze discussie zodanig ingepland te worden dat tijdig duidelijkheid ontstaat over de gebouwelijke gevolgen, in lijn met vierjaarlijkse uitvoeringsplannen van het IHP.

Momenteel wordt alleen cluster 3 onderwijs in Druten aangeboden (zeer moeilijk lerende kinderen (zmlk), kinderen met een ernstige meervoudige beperking, kinderen die langdurig ziek zijn en kinderen met fysieke beperkingen). De wens bestaat om de mogelijkheden voor cluster 4 onderwijs (voor kinderen met een ernstige gedragsmatige ondersteuningsvraag) in Druten nader te onderzoeken. In samenwerking tussen SPOM, de Dijk en de Kom wordt al gewerkt aan een verbrede toeleiding voor het SBO, wat inhoudt dat het SBO kinderen kan opvangen met een toelaatbaarheidsverklaring cluster 4. Een andere gezamenlijke ambitie is om meer jonge kinderen (leeftijdsgroep 4-9 jaar) in de regio onderwijs te bieden, dichtbij huis en met minder lange reisafstanden voor deze kinderen. Kinderen hoeven dan niet meer naar Nijmegen of Tiel. Kinderen blijven daarmee in hun vertrouwde omgeving en maken minder gebruik van het leerlingenvervoer.

In het algemeen wordt de omvang van het aantal leerlingen lager en de problematiek van de kinderen op de Kom zwaarder als gevolg van de integratie van groepen leerlingen in het regulier onderwijs. Het overschot aan ruimte dat ontstaat wordt ingezet voor het bieden van

extra kwaliteit aan specifieke doelgroepen. Er bestaat een voorkeur om de groepen in Wamel niet terug te plaatsen naar de Kom.

Voortgezet Onderwijs:

We vinden toekomstgericht voortgezet onderwijs binnen onze gemeente belangrijk, met een goede aansluiting op het MBO, HBO of universiteit. Persoonlijke ontwikkeling en socialisatie zijn hier in evenwicht, met ruimte voor de individuele mogelijkheden, behoefte en talenten van elke leerling. Het motto “ontwikkel, onderzoek en onderneem” staat centraal. De verbinding met de omgeving is voor het Pax Christi College belangrijk; samenwerking met het primair onderwijs, verenigingen, bedrijven en organisaties uit de regio. Voorbeelden hiervan zijn de intensievere samenwerking met techniekbedrijven en het ROC Nijmegen, dat vorm krijgt in het Techlokaal op het Pax, en de samenwerking met ZMLK de Kom binnen de school.

De komende jaren staat verdere onderwijsontwikkeling en –vernieuwing centraal. Voorsorteren op de geprognosticeerde krimp, maar ook het onderwijs aanpassen aan de eigentijdse behoeften. Basis voor die ontwikkeling is:

- Strategische Visie 2015-2025
- Ontwikkeling en vernieuwing vanuit de verbinding met partners in de regio
- Ontwikkeling en vernieuwing vanuit maatwerk en het anders inrichten van de leeromgeving, zodat de leerling meer sociale verbondenheid, autonomie en competentie ervaart. Onderzoek toont aan dat dit de intrinsieke motivatie van leerlingen versterkt.

Verbinding onderwijs en maatschappelijk veld (sport, cultuur, techniek):

Bij het gezond en kansrijk opgroeien van kinderen hoort ook de verbinding met het maatschappelijk veld. Kinderen laten deelnemen aan sport, kennismaken met cultuur en muziekonderwijs, het stimuleren van een gezonde leefstijl zijn daar voorbeelden van.

Sport:

We besteden gezamenlijk veel aandacht aan sport en bewegen, met de inzet van combinatiefunctionarissen in het onderwijs, die werken aan de professionalisering van het bewegingsonderwijs en die in samenwerking met de sportverenigingen extra activiteiten organiseren zowel onder schooltijd als naschools. Dit doen we binnen het project Actief Maas en Waal. Dit doen we niet alleen in het basisonderwijs, maar ook voor de allerkleinsten (peuterleeftijd), het voortgezet onderwijs en het speciaal onderwijs. Daarnaast is gezond gedrag en bewegen een speerpunt van beleid in het basisonderwijs. De sportverenigingen ontvangen subsidie voor hun jeugdleden, waarmee de contributie wordt verlaagd voor de jeugdige sporters. Ook zorgen we er via het Kindpakket voor dat er voor minder draagkrachtige gezinnen financiële ondersteuning is om kinderen te laten deelnemen aan sport. Via het concept Sjors Sportief creëren we een laagdrempelige kennismaking van de jeugd met allerlei sportactiviteiten en –verenigingen.

Cultuur:

Ieder kind heeft het recht om zijn of haar creativiteit optimaal te ontwikkelen. Het onderwijs is bij uitstek een plaats om kinderen met cultuur te bereiken. Cultuureducatie vinden we een belangrijk thema. Het draagt bij aan de persoonlijke ontwikkeling, vergroot het cultureel en historisch besef en geeft mogelijkheden tot deelname aan de maatschappij. Cultuureducatie vinden we een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de scholen, de culturele instellingen en de gemeente. De onderlinge samenwerking is vastgelegd in het Convenant Onderwijs en Cultuur.

Zo wordt ieder jaar wordt een cultuurprogramma voor de scholen samengesteld, met onder meer theatervoorstellingen, museumbezoek of bijvoorbeeld het organiseren van workshops. Ook wordt geïnvesteerd in algemene muzikale vorming van leerlingen, in samenwerking met de muziekschool die muzieklessen verzorgt in alle groepen 3 t/m 6 in het primair onderwijs. Dit gebeurt in zowel het reguliere basisonderwijs als in het speciaal onderwijs. Daarnaast kunnen leerlingen buitenschools kennismaken met culturele en creatieve activiteiten middels Sjors Creatief. Structurele deelname aan muziek en amateuristische kunst wordt middels jeugdsubsidies gestimuleerd. Deze subsidies zijn gericht op het verlagen van de jeugdcontributie. Voor gezinnen met een laag inkomen is via het Kindpakket verdere ondersteuning mogelijk.

Techniek:

Technologie is verweven met ons dagelijks leven. Goede computervaardigheden en kennis van techniek, wetenschap en ICT zijn nu onmisbaar. Daarom is het belangrijk dat kinderen al op jonge leeftijd daarmee kennismaken. Techniek, wetenschap en ICT zijn een speerpunt in het onderwijs van SPOM. Het Tech-Lokaal Maas & Waal organiseert activiteiten tijdens en na schooltijd. Kinderen doen ervaring op met verschillende vormen van techniek, zoals robotica, consumptieve techniek en elektrotechniek. Daarmee willen we kinderen enthousiasmeren voor een carrière in de techniek. In onze regio is veel behoefte aan goed technisch geschoold personeel. Voor jongeren zijn er dus goede kansen op de arbeidsmarkt als ze kiezen voor een technische vervolgopleiding.

Tech-Lokaal Maas & Waal is sinds 2014 een gezamenlijk project van Stichting Meerwaarde Maas en Waal (MWMW), SPOM, het Pax Christi College en Ondernemend Maas en Waal (OMW). Het doel is om één expertisecentrum voor techniek, wetenschap en ondernemen te realiseren voor de jeugd van 4-18 jaar in Druten en in Beneden-Leeuwen. Tech-Lokaal Maas & Waal werkt momenteel aan:

- Het verzorgen van techniekonderwijs voor leerlingen van het primair en voortgezet onderwijs op beide locaties;
- Het ontwikkelen en verzorgen van naschoolse programma's op het gebied van techniek, wetenschap en ICT;
- Het initiëren van micro-ondernemingen en start-ups samen met stages in het bedrijfsleven.

Overige maatschappelijke thema's:

In het Collegeprogramma "Druten daagt uit" worden aanvullend de volgende maatschappelijke thema's benoemd: aandacht voor schuldenproblematiek bij jongeren, ontwikkelen van EHBO-

vaardigheden bij de jeugd, dag van de wetenschap. In gezamenlijkheid willen we deze thema's verder vorm gaan geven.

Onderwijs in goede onderwijsgebouwen:

Gemeenten en schoolbesturen trekken samen op om de onderwijsambities te bestendigen en verder uit te bouwen. Goede toekomstbestendige schoolgebouwen zijn daarbij eveneens van belang. Samen staan we voor de opgave schoolgebouwen te verduurzamen, in te spelen op de daling van het leerlingenaantal, bij renovatie of nieuwbouw schoolgebouwen zo aan te passen dat de ruimten maximaal dienend zijn aan eigentijdse onderwijsconcepten en bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs.

Door goed samen te werken voorkomen we leegstandsproblemen in de afzonderlijke scholen en bieden we kansen aan nieuwe initiatieven. De gemeente neemt een faciliterende houding aan bij ontwikkelingen vanuit het onderwijsveld die het passend onderwijs en de maatschappelijke verbinding verder vormgeven, en we nemen deze mee in het te ontwikkelen onderwijshuisvestingsbeleid.

Basisscholen (Kindcentra)

Door krimp van het aantal leerlingen en de exploitatie- en onderhoudskosten van bestaande schoolgebouwen (die toenemen bij leegstand en gedateerde schoolgebouwen) wordt de vraag relevant hoe Kindcentra er in de toekomst uit kunnen zien, waar het de kleine kernen betreft. Waar we scenario's ontwikkelen voor renovatie of nieuwbouw in het basisonderwijs is een Kindcentrum het uitgangspunt. We realiseren ons dat het behoud van een onderwijsvoorziening in iedere kern een lastige uitdaging is gezien het krimpende aantal leerlingen en de kosten die de exploitatie van schoolgebouwen met zich meebrengt. Voor het ontwikkelen van nieuwe initiatieven hecht de gemeente eraan dat nieuwe plannen in stand komen met betrokkenheid van ouders en inwoners van de dorpskernen.

Samenwerkingsvormen in het onderwijs (o.a. Techlokaal, integratie van speciaal onderwijs in regulier basis- of voortgezet onderwijs):

1. Nieuwe initiatieven kunnen ontwikkeld worden binnen de bestaande totale volume beschikbare onderwijshuisvesting.
2. Bij integratie van onderwijsvormen maken de besturen van de samenwerkingspartners duidelijke afspraken over de kosten voor exploitatie en onderhoud, deze moeten haalbaar zijn. De gemeente is bereid tot inhoudelijke ondersteuning en inzet van het huidige ruimte-overschot, mits de kosten van exploitatie en onderhoud structureel door het onderwijsveld gedragen worden. Bij nieuwbouw/renovatie wordt zorgvuldig gekeken naar het verschil tussen de formeel benodigde omvang versus de uitgebreidere ruimte die nodig is voor vernieuwend onderwijs, en de structurele bekostiging van het toekomstig onderhoud en exploitatiekosten. Dit wordt uitgewerkt in de scenario's die opgesteld worden in de vierjarenplannen.
3. De verdergaande integratie van speciaal onderwijs in regulier onderwijs heeft gebouwelijke gevolgen voor de huisvesting van de Kom. Welke dat zijn is in dit

stadium onduidelijk. In het algemeen wordt de omvang van het aantal leerlingen lager en de problematiek van de kinderen op de Kom zwaarder. Het overschot aan ruimte dat ontstaat wordt ingezet voor het bieden van extra kwaliteit aan specifieke doelgroepen. Hierover maken we afspraken met Punt Speciaal, die verantwoordelijk is voor de relatief hogere kosten van onderhoud en exploitatie. Uitgangspunt blijft dan het behoud van de twee SO-groepen die nu in Wamel gehuisvest zijn.

Voortgezet onderwijs

Het Pax Christi College wil investeren in verdere onderwijsontwikkeling en –vernieuwing. Daarbij wordt geconstateerd dat de gebouwelijke voorzieningen niet goed aansluiten op de hiervoor benodigde voorwaarden. Dit geldt met name voor het huidige gebouw aan de van Coothstraat. Aanpassing aan onderwijs in meer kleinschalige groepen (meer kleine flexibele ruimten) vraagt ingrijpende bouwkundige en installatietechnische ingrepen. Daarnaast is er op deze locatie sprake van een flink ruimte-overschot, wat zorgt voor hoge exploitatiekosten. De keuze ten aanzien van de locatie (renovatie of nieuwbouw, termijnbepaling) aan de van Coothstraat is voor het Pax Christi van belang voor het verder vorm geven van de gewenste onderwijsvernieuwing, de huisvesting van het Techlokaal en de huisvesting van de twee groepen VSO-leerlingen van de Kom.

Een andere punt van zorg is de staat van de gymzalen van het Pax Christi College op beide locaties, die verouderd en aan vervanging toe zijn.

We hanteren het IHP als een kader voor de ontwikkeling van scenario's, waar het gaat om de tijds aanduiding en inschatting van kosten voor aanpassing of nieuwbouw. Per tijdvak van 4 jaar werken we de scenario's van het IHP uit naar concrete voorstellen, die aan de gemeenteraad ter besluitvorming worden voorgelegd.

Regionale samenwerking met gemeenten en samenwerkingsverbanden

Regionale samenwerking is van belang voor de aansluiting van de regionale ontwikkeling op de lokale situatie en vice versa. Zo zijn het fusievoornemen van de schoolbesturen SPOM (Druten) en Oeverwal (Beuningen) een reden voor gezamenlijk overleg en het informeren en mogelijk samenwerken bij intergemeentelijke vraagstukken. Daarnaast neemt de gemeente Druten deel aan het ambtelijk en bestuurlijk overleg in de regio Nijmegen (o.a. op het thema passend onderwijs, de aansluiting op jeugdhulp en leerplichtbeleid).

Voor het voortgezet onderwijs en het speciaal onderwijs geldt dat zij ook leerlingen hebben die van buiten de gemeente Druten komen. Wanneer nodig, zoeken de betreffende gemeenten de samenwerking om tot afstemming te komen.

De lokale onderwijspartijen zijn onderdeel van grotere samenwerkingsverbanden:

- basisonderwijs en speciaal onderwijs: Samenwerkingsverband Stroomland
- voortgezet onderwijs en speciaal voortgezet onderwijs : Samenwerkingsverband VO en VSO.

Voor het inhoudelijk onderwijsbeleid stemmen de onderwijspartijen het lokale beleid af op het beleid van de regionale samenwerkingsverbanden.

Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kosten van onderhoud en exploitatie van de schoolgebouwen van onder hen ressorterende scholen. Voor de ontwikkeling van nieuwe scenario's op basis van het IHP, zorgen de scholen voor de noodzakelijke afstemming en goedkeuring van de betrokken schoolbesturen: SPOM, de Alliantie, Punt Speciaal.

Bijlage I: stichtings- en opheffingsnormen Druten

In onderstaande tabel zijn de nieuwe stichtings- en opheffingsnormen van 1 januari 2018 voor het PO in Druten weergegeven. Deze normen worden, zoals de regels voorschrijven, iedere vijf jaar opnieuw vastgesteld door het ministerie van OCW. Ze verschillen per gemeente en zijn gebaseerd op het aantal inwoners: hoe dichter bevolkt, hoe hoger de norm.

Gemeente	Opheffingsnorm	Stichtingsnorm
Druten	100 leerlingen	200 leerlingen

De stichtingsnorm is 200 leerlingen. Dat wil zeggen dat om een school te kunnen stichten een minimumaantal van 200 leerlingen vereist is.

De opheffingsnorm is 100 leerlingen. Indien het leerlingenaantal van een school zich 3 jaar onder de opheffingsnorm bevindt, wordt de school opgeheven. Daar zijn echter uitzonderingen op:

- De gemiddelde schoolgrootte van het schoolbestuur kan gebruikt worden om een school in stand te houden.
- De school is de enige van de richting binnen 5 kilometer en telt ten minste 50 leerlingen.
- De school is de enige openbare basisschool binnen 10 kilometer over de weg gemeten en er is behoefte aan de school.

In de gemeente Druten zijn geen scholen in het PO onder deze norm.

Bijlage II – Lijst BVO's

school	adres	plaats	Bouwjaar	Bouwaard	Oppervlakte IHP 2018
De Appelhof	Postelkamp 2	Druten	1985	P	1.140
			2003	P	740
			2016	P	77
t Kloosterhufke	Kloosterhof 30	Deest	1981	P	1.214
St Victor	De Gaard 19	Afferden	1984	P	902
			2003	N	74
			2005	N	72
De Octopus	Octopusstraat 2	Horssen	1980	P	1.114
't Geerke	Kerkstraat 3	Puiflijk	1958	P	969
	Kerkstraat 3a	Puiflijk	1961	P	250
De Kubus	Irenestraat 3	Druten	2012	P	3.016
SBO De Dijk	Heuvel 61-63	Druten	1973	P	1.482
De Kom	Hoeklaan 2	Druten	2007	P	3.437
Pax Christi College	Mr. Van Coothstraat 34	Druten	1970	P	9.761
	Klepperheide		2007	P	4.720

Bijlage III - kostenconfiguratoren 2018 PO/VO